

# "KELEIVIS"

DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Leidžia

J. G. GEGUZIS & CO.

Prenumerata metams:

Amerikoje ..... 1.50  
Kanadoj ir užrubežiuose ..... \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užrubežiuose ..... 1.25  
Amerikoje ..... 90c.  
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.  
Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

# KELEIVIS

# "KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY

Published by

J. G. GEGUZIS & CO.

Every Thursday in Boston, Mass.  
Represents over 4,000 Lithuanians  
in the City of Boston, 50,000 in  
New England and about 400,000  
in the United States.

The Best Advertising Medium.

Advertising rates on application.

All communications should be  
addressed to:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

No. 35

Telephone:  
So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS. 27 Rugpjūčio (August), 1914 m.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:  
So. Boston 935-W.

Metas X.

## Prūsų Lietuvoj mušėsi 5 dienas. Rusai paėmė 10 miestų ir traukia prie Alenstein; Caras ant karės lauko.

VOKIEČIAI LAIMĖJO DIDELĮ MUŠĮ BELGIJOJ; APGALETI FRANCUZAI SU ANGLAIS PASITRAUKĖ IŠ BELGIJOS PRIE FRANCUZIJOS TVIRTŲIŲ— JAPONAI BOMBARDUOJA VOKIEČIŲ UOSTĄ KYNUOSE— AUSTRIJA PALIEKA SERBUS, O EINA PRIŠ RUSUS— ITALIJA MOBILIZUOJA KARIUMENĘ IR EIS ANT AUSTRIJOS.

### Iš kares lauko.

#### DIDELIS MUŠIS PRUSŲ LIETUVOJ.

Milijoninė rusų armija jau užliejo Prūsų Lietuvą ir eina tolyn, kaip nesulaukoma jurių banga. Caro kariumenė padalyta į dvi divizijas, viena yra žinoma kaip Varšuvos armija, kita — Vilniaus armija. Visų pirmiausia Vilniaus armija užpuolė vokiečių kariumenę iš fronto. Mušis traukėsi 3 dienas ir vokiečiai buvo jau pradėję imt viršų, bet tuo tarpu Varšuvos armija apsupo tiesiai vokiečių sparną ir pradėjo ataką iš užpakalio. Tarp vokiečių pasidarė sumišimas ir jie palikę savo pozicijas prie Mauer ežero pradėjo bėgti link Allenšteino.

Po penkių dienų mušio, kuris traukėsi nuo 18-tos iki 22-rai dienai rugpjūčio, rusai paėmė Saldau ir Neidenburgą, kas iš viso sudaro jau 10 Prūsų Lietuvos miestų rusų rankose.

Dabar rusų kariumenė traukia ant Allenšteino ir nėra abejonės, kad ji paims ir tą. Paėmus Allenšteiną, rusams lieka beveik jau atviras kelias į Berlyną. Vokiečiai turi prieš rusus tik 400,000 karių; visos jų spēkos sutrauktos prieš francuzus ir anglus.

Pirmutiniai rusų pasisiekimai labai pakėlė rusų dvasią; sakoma, kad pats caras išvažiuo ant karės lauko.

#### LENKIJOS KILANTI REVOLIUCIJA.

Paryžius, 18 rugpjūčio. — Čia pasklydo gandas, pailnėjęs iš vokiškųjų šaltinių, kad Lenkijoje kilanti revoliucijos audra; lenkai jau turį apsirinkę ir kandidatą ant Lenkijos sosto, tulą Hohenzollerną. Tačiau nesant tikrai patvirtintų žinių, mažai tomis paskalomis tegalima tikėti.

#### IŠMUŠĖ MIEGANČIUS CARO KAZOKUS.

Iš Krakovo telegramas pranešė Londonui žinia, kad austrai užimdami Rusijoje miestą Miechovą užklupę 1,000 miegančių kazokų ir 400 jų išmušę, apie 200 paėmę nelaisvėn, likusie išbėgioję.

#### Kališo gyventojai šaudė į vokiečių kariuomenę.

Paėmus vokiečiams Lenkijos miestą Kališą, gyventojai nakties laike ėmė šaudyti vokiečius, apie 30 žmonių sužeista. Vokiečiai pasiskelbė, jei lenkai nesiliaus tai darę, tai kas desimtas žmogus bus sušaudytas.

#### PALANGOS MIESTELIS SUNAIKINTAS.

Peterburgas, rugpjūčio 16 d. Du Vokietijos torpediniu laivu sušaudė ir sudegino Palangą Miestelio gyventojai labai nukentėję.

#### RUSŲ PAIMTI MIESTAI.

Prūsų Lietuvoj rusai turi paėmę jau 10 miestų. Svarbiausi iš jų yra: Insterburgas, Eitkunai, Gumbinė, Kavalėnai, Milkenai, Stalupėnai, Galdapė ir Lauksargė. Tilžė esanti atkirsta nuo vokiečių kariuomenės ir gali but, kad ji taipgi paimta.

#### LIETUVIAI EINA PRIŠ LIETUVIUS.

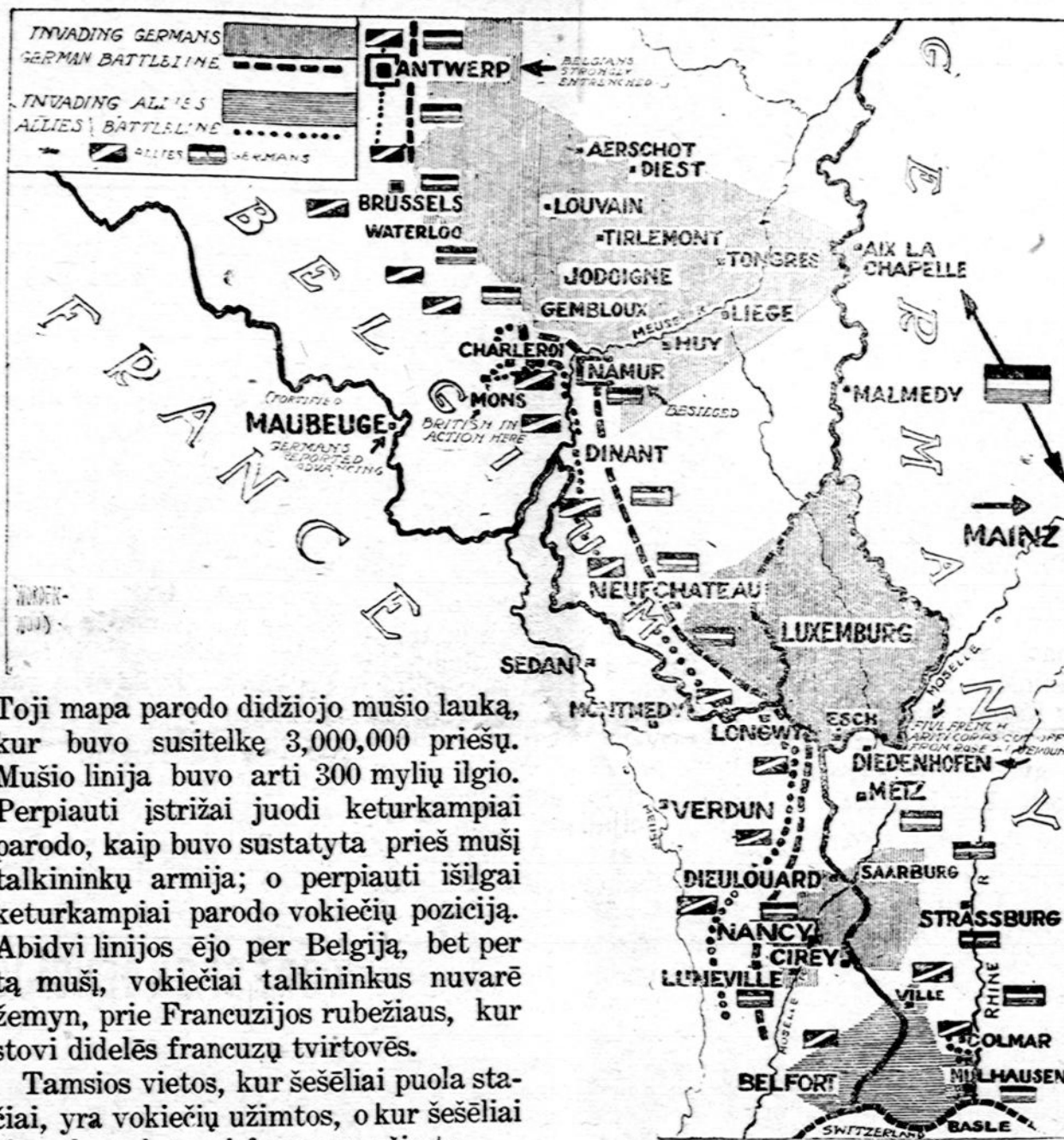
Kaip skaitytojams žinoma, Lietuva yra padalyta į dvi dalis, viena dalis priklauso Rusijai, kita Vokietijai. Taigi dabar, kilus tarp Rusijos ir Vokietijos kare, vieni lietuviai turi eit prieš kitus ir susiję turi vieni kitus skersti.

#### LENKAI NETIKI MANIFESTUI.

Kaip buvom jau rašę, vyriausis rusų kariuomenės vadas, caro pusbrolis, prideda lenkams autonomiją, jeigu jie stos iš vien su rusais prieš vokiečius, kaip 500 metų atgal jų tėvai išvien po Žalgiriu stovėjo prieš kryživius. Bet lenkai šitam prižadėjimui netiki. Jie sako, caro pusbrolis prideda, o caras ims ir neduos. Tegul, sako, caras pats pasirašo, kad jis duos Lenkijai autonomiją ir įvardija visas Lenkijos gubernijas; prie to da tegul Anglijos ir Francuzijos valdžios užtikrina, kad caras savo žodį turės išpildyt. Tuomet netik Europos, bet ir viso pasaulio lenkai stosi su rusais prieš vokiečius. Pakol tokio užtikrinimo nebus, Lenkija busianti bešališka.

#### ALZACIJOJ VOKIEČIAI SUMUŠTI.

Alzacija — tai atimta iš francuzų 1870—75 metais Vokietijos provincija. Tai gi visų pirmiausia iš čia francuzai ir pradėjo dabar vartyt vokiečius laukan. Apie francuzų laimėjimus buvo jau rašyta, bet tai buvo žinios vis pačių francuzų skelbiamos, todėl negalima buvo jomis remtis, nes dabar jie visi giriasi. Tačiau dabar patys vokiečiai prisipažįsta, kad Alzacijoje francuzai juos sumušė. Telegrama iš Berlio sako, kad prie Saales priešas (francuzai) nuveikė vokiečių artileriją, kuri buvo nusiusta iš Strassburgo, ir dvi batarėjas paėmė.



Toji mapa parodo didžiojo mušio lauką, kur buvo susitelkę 3,000,000 priešų. Mušio linija buvo arti 300 mylių ilgio. Perpiauti įstrižai juodi keturkampiai parodo, kaip buvo sustatyta priešų talkininkų armija; o perpiauti išilgai keturkampiai parodo vokiečių poziciją. Abidvi linijos ejo per Belgiją, bet per tą mušį, vokiečiai talkininkus nuvarė žemyn, prie Francuzijos rubežiaus, kur stovė didelės francuzų tvirtovės.

Tamsios vietos, kur šešėliai puola stacijas, yra vokiečių užimtos, o kur šešėliai eina skersai, tenai francuzų užimta.

#### VOKIEČIAI LAIMĖJO DIDELĮ MUŠĮ.

Londonos, 25 rugpjūčio. — Pirmą didelį mušį vokiečiai laimėjo. Susivieniję francuzai su angliais, kurie buvo užtvėrę vokiečiams kelią iš Belgijos į Francuziją, likos sumušti ir pasitraukė prie Francuzijos rubežiaus, kur juos pridengė francuzų tvirtovės. Mušis buvo baisus ir traukėsi keturias dienas. Ant syk susirėmė 3 milijonai vyrų. Mušio linija buvo apie 300 mylių ilgio. Iš vienos pusės buvo vokiečiai, o iš kitos francuzai susivieniję su angliais. Talkininkai laikėsi labai tvirtai, ypač narsiai kovojo anglai, bet prieš nesulaikomą vokiečių armijos spēką atsisipirti negalėjo.

Ta žinia padarė labai liudną įspūdį Londone ir Paryžiuje. Dabar lieka tik viltis ant Francuzijos tvirtovių, kurios saugoja rubežius. Jeigu ir šitos neišlaikys vokiečių artilerijos ugnies, tai vokiečiams liks atviras kelias į Paryžių. Tik bėda, kad vokiečiams iš kitos pusės gresia didelis pavojus — milijoninė rusų orda traukia ant Berlio, o tenai palikę tik vaikai ir seniai. Austrija, matomai, nori Vokietiją iš to pavojaus išgelbėti. Ji jau palieka Serbiją, o visas savo spēkas siunčia prieš Rusiją. Bet tuomet pačiai Austrijai gresia didelė

lis pavojus, nes Italija ruošiasi prieš ją, o prie to ir serbai nesėdės rankas susidėję.

Kaip išrodo, tai senutė musų Europa pasakę žmonių kraujuose.

#### LOTARINGIJOJ VOKIEČIAI SUMUŠE FRANCUZUS.

Paskutinės telegramos praneša, kad Lotaringijoje, iš kur kelios dienos atgal francuzai buvo išmušę vokiečius, dabar vokiečiai su didesnėmis spēkomis užpuolė francuzus ir sumušė juos. Kova buvo labai žiauri. Francuzų kariumenė likos išvaryta iš Vosges perėjimo ir pasitraukė net už Lunevilės, francuzų drutvietės. Vokiečiai paėmė ir ją. Dabar jiems esąs atviras kelias Francuzijos gilumon. Vokiečiai giriasi paėmę 10,000 francuzų nelaisvėn.

#### Kaizeris apskelbsiąs ir moterims mobilizaciją.

Iš Londono atėjo žinia, jog Vokietijoje namie belikę tik moteris, seniai ir vaikai. Dabar išleista atsišaukimas, kuriuo kviečiama prie ginklo ir moteris. Norima sutaisyti ištisą moterų armiją. Daug vokiečių moterų jau ruošiasi karėn. Jei busiųjų reikals kaizeris apšauksias ir moterims mobilizaciją.

#### I SAVUOSIUS ŠAUDE.

Ties Tirmolentu belgams atsitiko didelė nelaimė. Du savi regimentai paskaitė viens kitą už priešą ir pradėjo šaudyt. Pakol klaida išsiaiškino, daug buvo užmušta ir sužeista. Tokios klaidos dabar, sako, neišvengiamos, nes abiejų pusių regimentai esą nepaprastai susimaišę.

#### NUŠOVĖ VOKIEČIŲ ORLAIVĮ.

Prieš užimsiant vokiečiams Bruselį, pereitoj savaitę pasirodė tenai vokiečių orlaivis. Belgai šovė ir orlaivis nukrito. Buves jame vokiečių oficerius turėjo keletą bombų ir revolverį; nors krisdamas jis susilaužė sau kojas ir labai prisitrenkė, tačiau prisiristinus belgams jis pradėjo šaudyt ir juos iš revolverio. Pas jį atrasta svarbių kariškų planų.

#### BERLINE TIK VAIKAI IR SENIAI.

Londono "Times" korespondentas praneša iš Amsterdamo žinią, kurią jis gavęs nuo atvažiuosius iš Berlio žmonių, jog vokiečių sostinėj Berline pasiliko tik maži vaikai ir seniai. Visi vyrai, kurie tik gali pakelti šautuvą, išvaryti karės laukan. Jeigu rusai dabar pasiskubintų, Berlio nebūtų kam ginti.

#### UPE BUVO RAUDONA NUO KRAUJO.

Londono "Daily News" korespondentas rašo, kad mušiję ties Belgijos miestu Dnant, kur vokiečiai buvo susirėmę su belgais, krito apie 40,000 žmonių iš abiejų pusių. Aplinkinių kaimų gyventojai pasakoja, kad po to mušio Meuse upėj vanduo buves nuo kraujo raudonas; mat, karščiausia kova buvo ant upės, kada vokiečiai kėlėsi kiton pusėn. Užmuštų ir sužeistų buvę baisybės, bet skaitliaus negalima sužinot, nes abidvi pusi slepia savo nuostolius. Bet spėjama, kad užmuštų ir sužeistų buvę tarp 20,000 ir 40,000. Mušis traukėsi 8 valandas; apie 1 valandą po pietų vokiečiai tvirtovę paėmė ir iškėlė ant jos savo vėliavą.

Po pietų atėjo belgams į pagalbą francuzai. Tvirtovė randasi ant kalno ir sunku prie jos prieiti. Kaip tik francuzai pasirodė, vokiečiai tuoj pradėjo pilt nuo kalno švinu. Bet francuzų artilerija vokiečius tuoj nusilpino ir jie pradėjo bėgti; šaudė tik iš tvirtovės. Iš apačios gi tvirtovėn įšauti negalima, tad francuzai užsidėjo ant savo šautuvų durtuvus ir pradėjo imti tvirtovę šturmu. Jie lipo ant kalno, nežiurint, kad vokiečiai pilė į juos iš mašininių kanuolės švinu, kaip vandeniui. Tuo tarpu gerai nutaikyta iš francuzų artilerijos bomba nutildė ir mašinines vokiečių kanuolę. Ir už kelių minučių francuzai jau plėšė vokiečių vėliavą žemėn ir persekiojo bėgančius vokiečius. Ir taip Dnant vėl buvo belgams sugrąžintas.

#### JAPONAI BOMBARDUOJA VOKIEČIŲ UOSTĄ.

Pereitoj nedėlioj Japonija apskelbė Vokietijai karę ir tuojaus liepė savo laivynui bombarduot Kynuose vokiečių uostą Kio-Čau.

Pirma Japonija nusiuntė Vokietijai reikalavimą, kad kariški vokiečių laivai Toliuose Rytuose būtų nuginkluoti ir kad minėtąjį Kio-Čau provincija tuojaus būtų apleista. Atsakymui Japonija davė Vokietijai 36 valandas laiko. Išėjus paskirtam laikui ir nesulaukus iš Vokietijos jokio atsakymo, Japonija apskelbė karę. Japonų laivynas, gavęs įsakymą, tuoj išplaukė į darbą.

Rugpjūčio 25 d. atėjo žinia, kad uostas jau užblokuotas ir bombarduojamas. Japonams padeda anglų, rusų ir francuzų kariški laivai.

#### VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Kaip karė prasidėjo, vokiečiai neteko jau 81 kanuolės ir 200 laivų, neskaitant užmuštų ir sužeistų karių.

24 kanuolės belgai paėmė ties Liege'u nuo 3 iki 5 rugpjūčio.

12 rugpjūčio ties Othainu francuzai paėmė 9 kanuolės.

16 rugpjūčio ties Sciameku francuzai paėmė 12 kanuolių.

17 rugpjūčio rusai paėmė 24 kanuolės Stalupėnuose ir 12 kanuolių prie Gumbinės, Prūsų Lietuvoj.

Iš viso tas sudaro 81 kanuolę. Beto, vokiečiams atimta jau dvi vėliavos, kelias orlaivius, 19 motorinių vežimų ir keliolika greitai šaujamų kanuolių.

#### VOKIEČIŲ TRAGEDIJA.

Romos "Tribunos" korespondentas telegrafuoja, kad vokiečių bėgimas iš Muelhauzeno pavirto baisia tragedija. Mušis buvo nakties laiku. Vokiečiai persekiojami francuzų artilerijos ugnimi traukėsi iš Muelhauzeno link savųjų fortų ant Reino upės krantų. Bet fortai palaikė juos už francuzus ir pradėjo šaudyt iš didžiųjų kanuolių. Atsidurę tarp dviejų ugnių šitas vokiečių skyrus likosi veik visiškai sunaikintas. Vokiečių fortai pamatė savo klaidą tik dienei prašvitus.

#### ORLAIVIAI BOMBŲ JAU NEMĖTO.

Per kelias dienas vokiečių orlaiviai metė bombas į Belgijos miestą Namurą, kuris aplinkui apsaugotas stipriais fortai ir nuo žemės paimt jį beveik negalimas daiktas. Bet iš viršaus metomos bombos pridarė miestui daug nuostolių: daug nekaltų gyventojų buvo užmušta, daug sužeista ir sudeginta daug namų. Belgijos karalius pranešė kaizeriui, kad jeigu vokiečių orlaiviai nesiliaus metę bombas ant neapsaugotų miesto gatvių, tai visi vokiečių kariškieji, paimti Belgijoje karės nelaisvėn, bus tuojaus sušaudyti. Po to pranešimo vokiečių orlaiviai daugiau nebemėto bombų.

#### KURSTYS REVOLIUCIJĄ.

Roma. — Iš Berlio čia pranešama, kad vokiečių spauda labai pyksta ant Anglijos, kam ši priėmusi talkon Japoniją. Vokiečių laikraščiai sako, kad Vokietija bus priversta kurstyti Anglijos ir Francuzijos kolonijose revoliuciją.



# Peržvalga.

## Europos karė ir mūsų tautininkai.

Kilus visoj Europoj kare, mūsų tautininkai Amerikoj pradėjo svarstyti, kur būtų Lietuvai geriau — po Rusiją, ar po Vokietiją? "Vienybė Lietuvių" šitaip protauja:

"Karės arena bus Lietuva ir Lenkija. Lietuviams ir lenkams pareis kritiška valanda. Reikės nuspręsti: katra pusė parenti? Ar su liuosu noru stoti po Rusijos vėliava prieš teutonų-vokiečius, ar pereiti vokiečių pusėn ir kariauti su Rusija? Šitas klausimas būtų juokingas, jeigu nebūtų šokių-tokių praities faktų. Praeitį lietuviai labai daug kalbėjo, kad geriau būtų Lietuvai pasiduoti po Vokietiją. Čia esą ir spaudos laisvė, ir ukinkų buvis labiau gerinamas."

Bet —

"Vokietija lietuviams paaiškėjo vėlesniais dešimtmečiais kitioniškoje šviesoje, negu seniausio budavo ji idealizuojama. Lietuviai nebegali užmiršti šito fakto, kaip teutonai, užgriebę Lietuvos dalį, ją paskandino savo bangose. Lietuviai, kaip atskiros tautos, politiškos teisės ir tenai taip suvaržytos, kad toli liuosiau dabar gyvena lietuviai Didžiojoje Lietuvoje. Reikia paimti pavyzdį tik Prūsų lietuvių laikraštį. Koki ji silpnutė! Kaip ji pasinėrusi garbinimu 'Ciecoriaus'. Kaip savo, kaip po tautos, teisės užmiršusi ir pamynusi! Tai vis yra vaisius teutonų geležinio šėmyninkavimo ir mindžiojimo kitatautams teisių. Jeigu Didžioji Lietuva prisijungtų prie Vokietijos, tai ir ją lauktų tokiai-pat likimas, kaip patiko sumenkėjusius Prūsų lietuvių, begarbinančius kaiserį. Teutonai turi tokią ypatybę, kas jie kitų tautų niekadus nesigailėjo ir nesigaili. Vokietis visuomet vokietis: buk vokiečių, nors tu kažin koki kailį turėtum..."

Todėl, "Pasiremiant ant praities ir ant lietuvių neprisirošimo į tokį žingsnį, negalim tikėti, kad mes dabar nuo Rusijos atsiskirtume."

Zinomasai Gabrys, tasai visų mokslų žinovas ir nežinomio "biuro" organizatorius, taipgi tvirtina, kad — "Lietuva mažiausia nukentėtų, jei Rusija vestų užpuolimo kare, t. y. jeigu Rusija patų užpuolė ant Vokietijos ir užimtų Prūsus, bent iki Vislos įtakai. Jeigu po karui Europos kongresas paliktų Rytprūsus po Rusų valdžia, tai mažoji Lietuva atsidurtų po rusų valdžia sykiu su didžiąja Lietuva tapčią išgelbėta nuo germanizacijos bangų."

Bet, neduok Dieve, jei Vokietija užimtų Lietuvą, "tai tuom suduotų jai mirtiną smugį, nes visiems yra žinomi asimiliatoriški Vokiečių gabumai; jeigu jie neužmuštų tautinės gyvybės pačiam branduolyje, tai be abejonės jos klestėjimas ilgam laikui būtų sustabdytas."

Tai-gi mūsų tautininkai bijosi Vokietijos dėl to, kad ji ištautintų lietuvių. Ir mes čia su jais visai sutinkam. Mums labai smagu girdėti tokią nuomonę iš saviškių patriotų. Kada socialistai sakydavo, jog vienos tautos patriotizmas smaugia kitos tautos patriotizmą, tai mūsų patriotai spaudydavo socialistams į akis. Bet dabar jie patys tai patvirtino, ką socialistai visuomet skelbia.

Lietuvių patriotai bijosi vokiečių patriotų, nes šie daug už juos gabesni. Lietuviai patriotai sutinka geriau palikti numylėtą savo tėvynę po kazokiška caro



Anglų infanterija Prancūzijoje, kuri susivienijus su francuzais traukia prieš vokiečius.

nagaika, negu priglausti ją prie kultūriškos Vokietijos, nes rusų patriotai da nėra taip išsilavinę, kaip vokiečiai.

Tiesa, mūsų tautininkai nepasako, kad jie bijosi vokiečių patriotų; jie bijosi tik tos asimiliativės vokiečių politikos, kuri "paskandina savo bangose" kitas tautas. Bet kas-gi tą asimiliativę politiką varo, jei ne vokiečiai-patriotai? Kas "išžavino" Poznaniaus lenkus, jei ne vokiečiai-patriotai? Kas šaukia "Deutschland, Deutschland ueber alles," jei ne vokiečiai-patriotai?

Nėra ką ir kalbėt — mūsų patriotai persigando vokiečių patriotų.

Bet ar jus girdėjot kada nors, kad vienos tautos socialistai bijotųsi kitos tautos socialistų? Ne, visų tautų socialistai yra draugai. Jie vieni kitų nesmaugia, kaip tai daro patriotai. Tai-gi išeina, kad po socializmo vėliava visos tautos gali gyventi broliškai, bet po tautiška vėliava niekad.

### Kam-gi sakyti, ko nėra.

D-ras Šliupas turi kunigiską paprotį. Jeigu mūsų kunigija isikanda tvirtinti kokią nors religiską nesamone, tai nors ir aiškiausia mokslo būtų darodytą, jog jų skelbiamoji taisyklė yra nieku nepamatuota ir klaidinga, jie vistiek neliauja žmonėms tą nesamone skelbė. Taip yra ir su mūsų daktaru Šliupu. Jis nors gerai žino, kad socialistai lietuvių tautos netik neengė, bet visur ir visame stoja ją ginti, tečiau jis vis dar nesustojia nebutus daiktus socialistams užmetinėjęs. Pastarame "Laisvosios Minties" numeryje jis, kalbėdamas apie Europos karę ir užrėžęs gerai kunigams už veidmainystę ir nesirupinimą tautos reikalais, neužmiršta atsigręžęs prie socialistų ir jiems mesti sauja neteisinių priekaištų:

"Antrą vietą tautos merdėjimo užtarime jima mūsų, Lietuvos, socialistai. Žmonės iš nelaisvės išlindę, linkėdami gerovės sau ir savo luomai, neturėjo laiko, kad morales priedermes ištirti ir jomis persiimti. Jie istorijos nemėgsta, nors toji suteikia didžiausias pamokas. Pamatę Internacionalę kitur, jie mintyja, kad tai mums išgelbėjimu bus. Bet štai visa europėjiškė karė Belgai, Vokiečiai, Prancūzai ir kiti stoji kiekvienas už savo šalį. O kur linkta mūsų socialistai? o, jiems artesni Maskoliniai ar Vokiečiai ar kitoki, bet

ne mūsų tautos broliai! Kitų paveizda jiems nieko nekanti: jų pačių svajonės užima pirmą vietą! Socialistai mūsų tiki į internacionalizmą, nors visų kitų šalių socialistai eina kiekvienas savo šalį gintų..."

Jei tą būtų pasakęs žmogus nesupratus socializmo programą, tai jam reiktų aiškinti nuo ABC., bet mūsų senam veikėjui aiškinti socializmą, tikimės, nereikia. Mes tik norėtume, kad gerb. daktaras nurodytų, kada lietuvių socialistai "tautos merdėjimą" užtaravo? Jei socialistai rūpinasi paliuosuoti visus darbininkus iš po kapitalizmo ir Romos biznierių vergijos, tai tuoliau jiems rūpi savo tautos, savo žmonių gerovė ir laisvė.

Kas prmutinis 1905 m., pasitaikius pirmajai progai, stojo už Lietuvos laisvę ir autonomiją? Ar ne Lietuvos social-demokratai? Kas šiandien Amerikoj daugiausia prisideda prie paliuosavimo lietuvių iš po Romos slibino nagų? Kas daugiau surengia prakalbų, prelekcijų ir paskaitų lietuviams? Gal sakysite, kad tautininkai, kuomet jų nė balso nesigirdi. O gal gerbiamaasai daktaras socialistams prikiša negerbimą tautos tame, kad jie atsisaiko duoti Ališauskams, Gustaičiams ir Gabriams savo centus, kuomet tie centai apverčiami pavergimui tautos?

Pasakymas-gi, kad kitų šalių socialistai kilus Europos kare eina kariauti už savo tautą, taipgi aiški ne teisybė, nes kilus kare visų Europos ir net Amerikos tautų socialistai užprotestavo prieš žmonių žudymą, tulį jų už pasipriešinimą karėms, kaip štai: Jaures, Liebknechtas ir k. jau ir gyvasties neteko.

Lietuvių socialistai pirmieji ištisia pagalbos ranką savo tautos žmonėms ten, kur yra tikrai pagalba reikalinga, bet jie nieku būdu nesutiko ir nesutiks, kad lietuviai patriotizmo apjakime stiprintų savo tautos buržuaziją, kuri paskui vergtų savąją liaudį. O jei lietuviai socialistai laikosi internacionalizmo, tai todėl, kad mato, jog Lietuvos autonomija vis viena darbininkų klesos reikalų nepagerins; darbo žmonių reikalai pagerės tik tuomet, kai visų tautų proletarijatas susivienijęs bendrai parbloks kapitalizmo smaką ir įvykdins socializmo tvarką. Suprantama, d-ras Šliupas tą gerai žino, tečiau nesidro-

vi leisti pasaulin neteisingus socialistams užmetinėjim.

### Šaukia inteligentus organizuoti.

"Laisvojo Mintin" indėtas Zigmo Vitkausko straipsnis "Metas inteligentijai susiorganizuoti," kame mėginama aiškinti, jog pasekmingesiam veikimui liudies tarpe reikia inteligentams sutverti vieną bendrą organizaciją. Pas kitataučius net atskiri profesionalai: mokytojai, daktarai, advokatai, literatai, redaktoriai turį savo organizacijas, o kai mūsų profesionalai tebesą skaitomi ant pirštų, tai reikia nors vieną bendrą inteligentų organizaciją sutverti, nes, anot jo (Vitkausko), per daug pas mus privisė visokių švietėjų, kurie išsijuošę platina savo rūšies "apšvietą" (? Red.), net demoralizuoja jaunąją kartą. Taigi, kad užbėgti piktui už akių, reikia inteligentams susivienyti.

Toksai apšvietunijos susivienijimas galėtų: 1) ruošti tinkamų paskaitų ir jas paskleisti tarp T. M. D., L. S. S. ir S. L. A. kuopų ir dar kitų žymesnių draugijų; 2) galėtų pridaboti ir kontroliuoti apšvietos įstaigas ir mokyklas; 3) tokia visu inteligentų dr-ją galėtų daryti susivaziavimus, kuriuose, be specialiu referatų, moksliskų demonstravimų, dar aptartų įvairias dienos paklausas. Toks darbas, sak, būtų labai geistinas, nes tarp inteligentų, profesionalistų ir specialistų užliepsnotų proto konkurencija, o ir patys progresuotume, tobulintume ir kitus tobulintume; 4) tokia draugija būtų viriausi mūsų kultūrinio gyvenimo autoritātė ir t. t.

Tas tiesa, kad mes visi, kaip socialistai, taip ir laisvamaniai ir tautininkai nesipriešiname apšvietai ir galėtume apšvietą skleisti išvien; nes tyras mokslas visiemis lygiai reikalingas, bet klausimas, kur ir kaip panašį dr-ją turėtų būti sutverta? Jei bent menamoji inteligentų organizacija turėtų būti panaši į Liet. Mokslo dr-ją Vilniuje ir ruošti kasmetinį susivaziavimą. Bet, kad Amerikos lietuviškosios inteligentijos tėra tik mažutė saujelė, o ir ta gyvena suvis kitokiose sąlygose, tai vargiai galėtų panašį dr-ją gyvuoti ir daryti savo susivaziavimus. O juk vieną syk suvažiuoti per metus būtų da per mažą. Panašį dr-ją gal būtų naudinga tuom, kad paakstintų mūsų apsnudusius tautininkus prie visuomenės darbo, nes jie ištisus suvis nutylo ir apsnudo. Kuomet socialistų veikėjai nuolat ir prie kiekvienos progos ruošia pasakaitas, prakalbas, kovoją kiek įstengia su darbo žmonių išnaudotojais, tai laisvamaniai ir tautininkai netik neina jiems pagalbon, bet tankiai da tyčiojasi iš jų ir net šmeižia savo laikraščiuose.

### Visa Paprusė parako du-muose.

"Kovoj" randam įdėtą šitokią ištrauką iš laiško, rašyto iš Lietuvos viename koviečiui:

"Mielas broli!

"Vakar aplačiau laišką nuo mamytės. Ji rašo, kad Lietuvoje baisenybės dedasi. Iš visos Paprusės žmonės išvaikyti. Jie išbėgo, palikę triobas, javus ir gyvulius. Visa Paprusė paskendus dumuose nuo parako ir triobų degimo. Naktį matosi gaisrai ir girdisi šūviai. Pulkai gyvulių atbėga pas mus ir tremia javus. Kaimai pilni kareivių, kurie gaspadoriau-

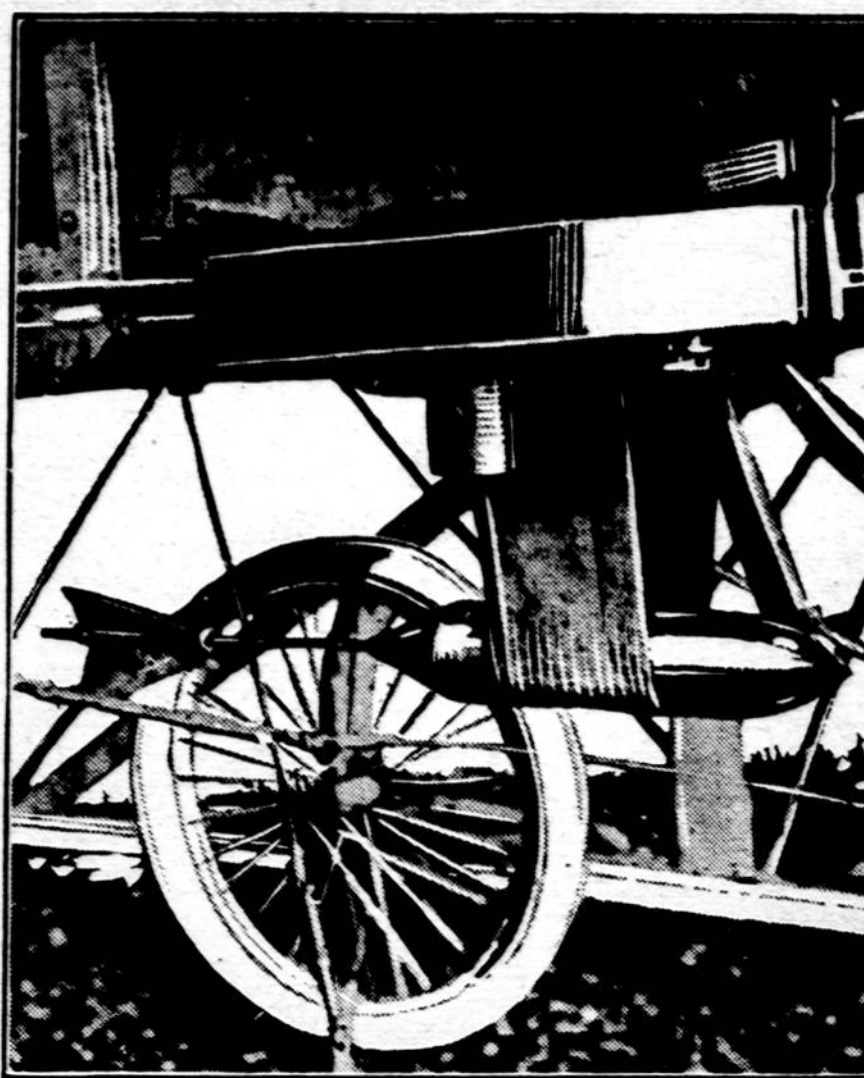


Photo by American Press Association

Paveikslėlis parodo francuzų aeroplaną, kuris neša po savi bombą arba oro torpedą ant juostos. Francūzija turi 1,000 šitokių aeroplanų ir geriausius pasauly lakunus. Paleista iš padangės šitokia torpeda į miestą arba priešą tvirtovę gali padaryti didžiausių nuostolių.

ja kaip namie."

Laiškas, matyt, rašytas iš pat karės pradžios, nes dabar laiškai jau nebeina.

### S L R K A . . . ex-prezidentas ir Vanagaitis ant karės lauko.

"Tėvynėje skaitom: "Buves SLRKA. Prezidentas p. Lapinskas pirm poros mėnesių iškeliavo Lietuvon savo senų tėvų aplankyti. Dabar pranešama, kad jis paimtas kariumenėn ir išvartas karėn. Jo šeimyna pasiliko Amerikoje."

Jonas Vanagaitis, "Birutės" leidėjas, taipgi esąs karės lauke vokiečių kariumenėn. Taigi gali dar taip pasitaikyti, kad jiems reikės eit viename prieš kitą.

## KORESPONDENCIJOS

### CHICAGO, ILL.

#### "Vyčių generolo" ir kun. Gustaičio prakalbos.

Jezuitų apaštalai Gabrys su kun. Gustaičiu pribuvo į Chicagon. Rugpjūčio 13 d. sakė pobažnytinėje salėje (ant 18-tos gatvės) prakalbą ir rinko aukas. Ne kartosiu čia jų negudrų kalbų, arba aiškiau sakant tauškalų, tik paminėsiu, kad kun. Gustaitis tarp kitko pasakė ir vieną didelę teisybę, sako: "Mokslas išlavina žmonių dailę, per apšvietą žmonės lieka doresni." Liepė skaityt moksliskias knygas ir galop pasakė: "Mažai susipratusius ir tamsius žmones palaiko tik religija ir kelia juose dorą." Čia ištisus jis drąsiai išsitarė. Reikia socialistų tvirtinti, jog tikybą palaiko, tik tamsunai, kuriems mokslo šviesa nespėjo atidaryti akių, patįs kunigai jau pripažįsta. Su Gustaičiu išsireiškimo, jog bažnyčią ir jų kunigų biznį palaiko tamsunai, pilnai galime sutikti.

Gabrys, kaip "vyčių" tituluotas "generolas," kaip visur, taip ir čia gyrė "vyčius," girdi, tai garsiausia organizacija Amerikoj, su jos pagalba, po dabartinei kare galima busią atgausti Lietuvai autonomiją. Keista išrodė to mūsų klerikalų berno kalba, kai jis garsiuodamasi gyrė "vyčius." Turbut jis manė, kad pilna sveatinė publikos tai vis mūsų "vyčių vaikas?" Tuom tarpu-gi prie "vyčių" priguli daugiausia tik dalis kun. Krušo davatų ir šiap ištisų tamsių merginų, o vy-

rukų jei ir priguli kelias, tai vien dėl merginų, mat su "vyčių" karžygėmis smagu sykiu "muštavotis."

Idomu, kaip mūsų "vyčiai" eis kovoti už Lietuvą, jog da ne šaudyklių neturi, nors ir žadėjo taisyties. Mokytoju, žinoma, jiems mielai sutiktų būti "Maikio tėvas" iš Bostono. Išties, sveiku protu žiurint į jų vaikiškas kalbas ir džiaugsmą, išrodo, jog lyg vieno šulo truktų, tiems mūsų "vyčių" garbintojams. Kun. Kruša išpeikė labai vaikų pasieligimą, už pardavinėjimą "Naujienu" gatvėse. Tai esąs nuodingas laikraštis, nuodijąs žmogaus širdį, tą laikraštį skaitantie įpuolę stačiai prapulties bedugnėn. Mat, mūsų "dviasiškiems biznieriams," laikraščiai ginantie darbo žmonių reikalus, nors būtų ir nekalčiausi, vis viena jiems praeikti.

Po tų visų "taušku-pliaušku" prakalbų buvo žaislai, kame ir Gabrys su kun. Gustaičiu dalyvavo. Tai, galima sakyti, pirmą "vyčių generolo" praktika. Nušikę, nuplukę, su "vyčių vaiko" karžygėmis muštavojosi po svetainę. Mat, "karžygės" mėgina savo kojas, kad išėjus už Lietuvą kariauti, nuo priešų pasekmingiau galėtų pabėgti.

Aukų surinko \$100.00 su viršum.

A. Booben.

### ROCHESTER, N. Y.

#### Jaunimas "subobėjęs."

Rugpjūčio 16 d. Paš. Draugija surengė pikniką. Nors diena buvo lietinga, bet žmonių prisirinko vidutiniškai, mat, kunigėliui iš sakyklos pranešus, parapijonis tekinė skubinosi, nes jau išanksto žinojo, jog teks ištūstinti keliatą stiklų rudžio. Piknikan prisirinko nemažai jaunimo. Bet jau tas mūsų jaunimas suvis "subobėjęs." Jei viena kita pora ir apsisuka kokį anglišką "tango," bet tuoj ir vėl nosis pakabinę snaudžia. Jokio gyvumo tarpe jų nėra. Bet už tai kai susispiečia už "baro" prie bačkutės, tuomet tai gyvumo net ir per daug, tik ir girdisi už keno tai sveikata: "Ura!" Muzika daugiau griežia prie "baro," negu salėje, mat, prie muzikos "rudis" skaniau maut. Kitur girdėti piknikuose dainų ir žaislų, musiškiai-gi sako, gėda žaisti bei dainuoti, nes svetimtaučiai tyčiojasi. Na, o kai prie baro bažusių tamsių merginų, o vy-

"Ura!", tai ne gėda. Ar tai manote už tokį "didvyriškumą" tai jau svetimtaučiai pagirs? Juk tai daug didesnė gėda! Jei jaunimas suprastų kas gražu ir dailu, tai nesišalintų nuo dainų ir savų bei europietiskų šokių, nes jie, kur kas, už anglų "šliaužiojančius" kiltesni ir gražesni. Į mūsų pramogas anglai neatsilanko ir labai keistai išrodo, kai mes lenktyniuodami anglus bei aišrius iš kailio neriamės, tuom tarpu "toliau bačkutės" visgi nepajėgiame nužengti.

Du Pranu.

WILKES-BARRE, PA.

#### Darbai sumažėjo.

Visose kasyklose darbai sumažėjo ant pusės laiko visų kompanijų, kurios čia turi anglų kasyklas. Lai niekas čia nevažiuoja dabar, nes negalės gauti darbo, o jeigu ir gaus, tai negalės uždirbti nė pragyvenimui.

Priežastis yra tame, neturi orderių angliams, o ir marketai yra pilni pripilti anglių. Niekas negali žinoti, kada pradės dirbti, net nė užveizda nežino nieko.

Vietinis.

### E. MILLINOCKET, ME.

Šis miestelis stovi tarp didžiųjų girių ir plačių ežerų. Iš vienos pusės j vakarus stovi milžiniški kalnai, amžinai sniegu apkloti. Oras šioj apylinkėj labai tyras ir sveikas. Miškai daugiausia lapuotų medžių. Nors žiema ilga, bet už tai vasara nekaršta.

Darbai čia vien tik popieriaus dirbtuvėse, kitokių darbų nėra. Darbo laikas 8 val. Uždarbis \$2.00 į dieną ir daugiau. Miestelis apgyventas daugiausia Kanados francuzais; lietuvių randasi 11 šeimynų ir 54 pavieniai. Visi gyvena sutiename. Gegužės mėn. susitvėrė S. L. A. 174 kp., tai turėsime ir savo draugiją. Laikraščius lietuvių labai skaito. Sulyginant su nedideliu lietuvių skaičium, laikraščių pareina 51 ekzempliorius.

Grandieris.

### PLYMOUTH, PA.

#### Perkunas muša lietuvių.

Netikėtai, rugpjūčio 7 d. užėjo smarki audra ir perkunas užmušė Stasį Žilinską. Žmogelis buvo pasirengęs eit gult. Vakare apie 9-tą val. užėjo lietus su perkunija ir per atvirą langą trenkė perkunas. Sumušė lakrodį, stalą, bet kas stebėtina, jog velionis tą syk buvo viršuje, antrame aukštyje, tečiau perkunas ir ten užsikraustė ir užmušė jį. Velionis paliko seną ir be sveikatos 60 metų moterį.

Kitas panašus atsitikimas buvo rugpjūčio 10 d. Jokubas Kliučinskas išėjo girion grybauti su savo 12 metų sunum. Užėjus audrai su perkunija, tėvas liko užmuštas, sunų-gi perkunas tik sužeidė. Velionis paliko moterį su keliata vaikučių. Kiti dabar pasityčiodami iš lietuvių katalikų, sako, kad senovės lietuvių dievas baudžias už priėmimą Romos tikybos ir už paniekinimą savos lietuvių tikybos, kuri kur kas buvo švaresnė ir tobulesnė už dabartinę katalikiškąją parvežtą iš Romos.

J. St—čius.

### KEWANEE, ILL.

Rugpjūčio 8 ir 9 d., L. S. S. 204 kp. rupeščiu, buvo surengtos prakalbos. Kalbėjo drg. Kučinskas apie Europos karę ir jos pasekmes. Kalba buvo nuosekli. Po prakalbų buvo deklamacijų. Taisybės mylėtojai.



EAST CHICAGO, IND.

Šis-tas.

Vietinei L. S. S. kp. tolyn vis geriau sekasi. Nutarė mokintis lošti 2 veikalu, tik gyva bėda, kad merginų lošėjų nėra. Musų merginos, kviečiant jas prie lošimo atsako: "Et, ką mes pas socialistus veiksime. Kai buvome Lietuvoje, tai lošdavome su vargonininku, kunigo vežiku ir špitolninko broliu, tie tai nors užfundydavo gerai. Ką tie socialistai, jie patį negeria ir kitiems nenori duot."

Neseniai čia mirė F. Zickutė. Brolis palaidojo ją be bažnytinių pamaldų, už tai fanatikai visai dabar tyčiojasi. Viena "išmintingoji" moterėlė štai ką pasakė: "Aš savo šunį kaip padėvė ir tai palaidosiu su bažnyčios apeigomis." Mat, katalikai žino, kad kunigai ir šunį laidot ir krapyt net-sakys už \$25.00.

Kilus Rusioj kare, nemažai ir Amerikoje gyvenančių lietuvių prityrė skausmų. Štai A. K—rio žmona su vaikais išvažiavo prieš karą Lietuvon ir jau buvo begrižtant atgal, bet kilus karei turėjo pasilikti, gal but pačiame liepsnų sukurij. Vyras neapsakomai nusimines, bet pagalbėt negali. Panašų atsitikimų, reikia manyti, yra gana daug. Parvažiavę Amerikiečiai vietoj išvysti Lietuvą ramia ir linksma ir patįs atsidūrė tarpe kanuolių griausmų. Pipiras.

LAWRENCE, MASS.

Susilauksime lietuvių daktarą.

Kiek pirmiau buvo minima "Lietuvioj" ir podraug kituose liet. laikraščiuose, jog Chicagoj šį metų pabaigė keli lietuvių augstesnius mokslus. Tarpe jų ir K. Mikolaitis užbaigė medicinos mokslą, kuris apsigyvent žadėjęs atvažiuot į Naują Angliją.

Kaip tik šiomis dienomis gauta nuo paties Dr. K. M. žinia, jog laikytą Mass. Medikal Board egzaminą pasėkmingai baigęs, todėl galutinai nusprendęs atvažiuot apsigyventi į Lawrence, Mass. Tą turiu pranešti netik vietos, bet Lowellio, Haverhillio, Nashua, N. H., Manchester, N. H. ir kitų miestelių lietuviams, kad nuo 10 rugsėjo turėsime šioj apylinkėj lietuvių daktarą.

Prie progos priminsiu, jog busimas Dr. K. M. yra plačiai žiurintis į dalykus žmogus, mitrus, linksmas, iškaltus. Iš anksto galiu pasakyti, kad netik turėsime liet. daktarą, bet podraug gerą kalbėtoją, prelektorių ir paskaitų skaitytoją. Nėra abejonių, kad dr. K. M. prisidės prie abelno lietuvių pakėlimo.

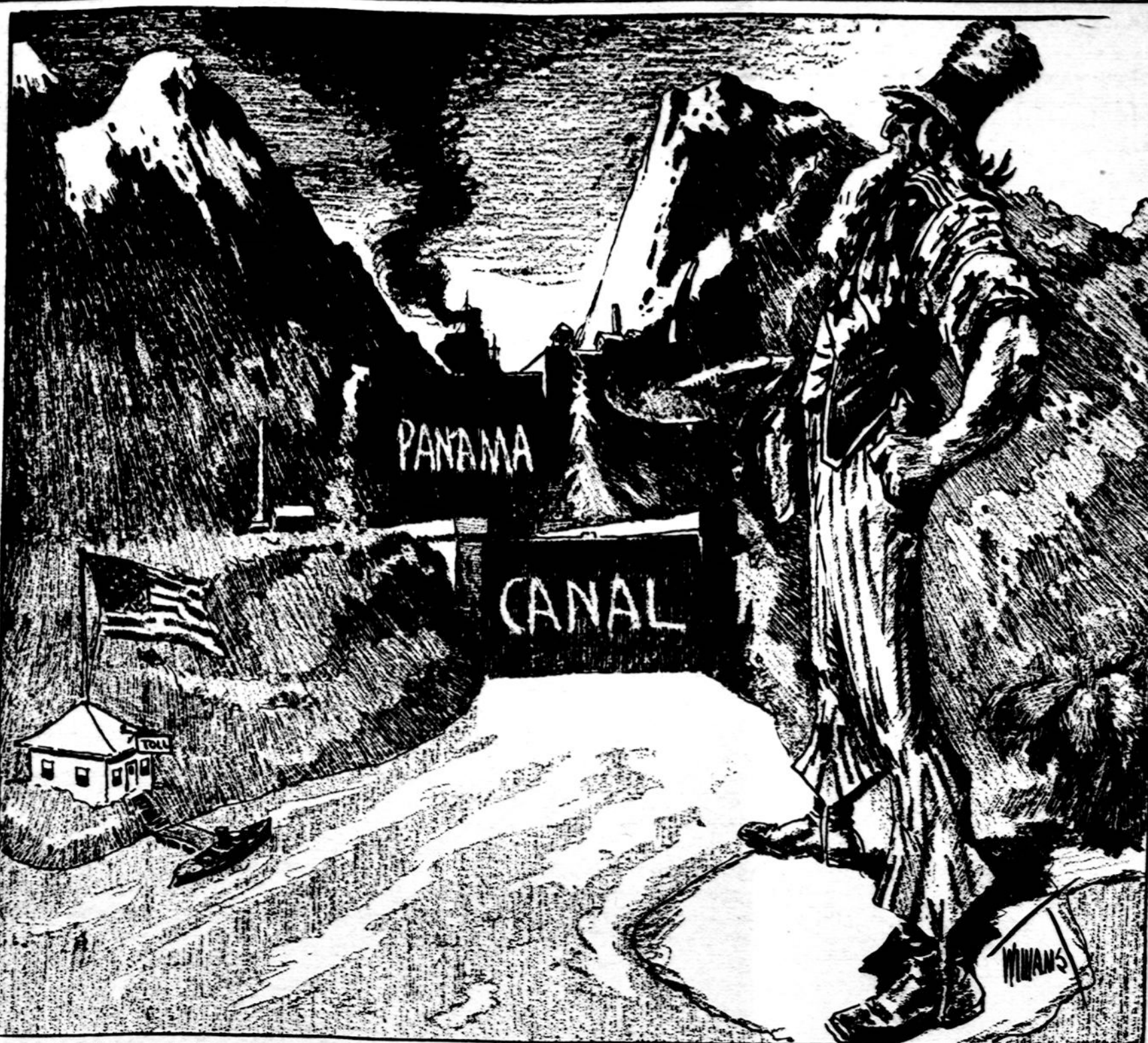
Šiaip, Lawrence nieko įdomaus nėra. Veikimas politikos, dailės ir mokslo dirvoj sustojęs, nes tiesa pasakius, nėra kam. Tik 64 kp. L. S. S. girdėt mokinasi rudenyj vaidinti "Nihilistus". Liet. salės statymo klausimas per vasaros karštus laikus sustojęs. Dabar visi užinteresuoti visotutinės Europos karės klausimu.

Z. Jank.

KANSAS CITY, KANSAS.

Tulas moksleivis R. G., neseniai sakė čia Rusų Federacijos klube karštą prakalbą prieš karę, kurį minioje padarė didelį įspūdį. Buvo įnešta prieš karę protesto rezoliucija, kuri vienbalsiai tapti priimta. Buvo atsisakta ir į kitas tautas, kad taip pat pasielgtų.

B. Kulbickas.



Paveikslėlis parodo Panamos kanalą ir pirmutinį laivą, kuris perplaukė per jį 15 rugpjūčio. Tas kanalas yra iškastas skersai Amerikos siauriausioj jos vietoj, butent, per Panamos republiką, ir tokiu būdu sujungia Atlantiką su Pacifiku. Kanalą iškasė Suvienytos Valstijos; šitas paveikslėlis parodo, kaip Dėdė samas didžiojausi savo darbu.

NEVARK, N. J.

Pabėgo išdininkas su pinigais.

Rugsėjo 7 d. š. m. Lietuvių Nepr. Polit. klubo susirinkime buvo svarstoma apie narį P. J. Braduną (rašosi Brown), kuris buvęs klubo išdininku, dabar paskutiniu laiku niekam nieko nesakęs slapta prasišalino išnešdamas klubo \$38.48 pinigų. Ir da, kaip girdėt, jįsai tą patį padaręs ir su kitoms draugijoms, prie kurių prigulėjęs, daugiausia bažnytinėse, kurių taipgi buvęs išdininku. Taipgi kur dirbo už kolektorių, prie Prudential Insurance Co., ten ir tas pats atsitiko, bet pastaroji žada taip niekais nepraleisti. Liet. Nepr. Pol. klubas nutarė pranešti per laikraščius, kad jeigu kur pasirodytų P. J. Brown, tai lai lietuvių apsaugoja nuo tokio žmogaus, o ypač draugijos lai nerenka išdininku. Mat, P. J. Bradunas turi išvaizdą rimto inteligentiško žmogaus, per tai greit draugijos gauna įsitikėjimą. Šis atsitikimas lai bus pamoka kitoms draugijoms, kad nelaikytų išdininkų be kaučios, nors jie ir teisingiausiai žmonėmis atrodytų.

A. Žolynas.

L. N. P. K. Pirm.

FREDRICKTOWN, PA.

Lietuvių yra 7 šeimynos ir ape 20 pavienių, bet jie nieko neveikia, netgi laikraščių neskaito. Darbai vien tik anglių kasyklose, bet šiuo laikui ir kasyklose suvis mažai tedirba.

Čerkius.

HARTFORD, CONN.

Prigėrė jaunas lietuvis.

Rugpjūčio 15 d. keli vyrai susitarę nuėjo į Kanados upę pasimaudyti. Vienas jų, Stasys Vasiliauskas, nemokėjo plaukti, o iš pat krašto milžiniška gyluma. Ant nelaimės brendant į vandens paslydo koja ir žmogelis, it akmuo nuėjo ant dugno. Išgelbėti nespėjo, nes netu-

NEVARK, N. J.

Pabėgo išdininkas su pinigais.

Rugsėjo 7 d. š. m. Lietuvių Nepr. Polit. klubo susirinkime buvo svarstoma apie narį P. J. Braduną (rašosi Brown), kuris buvęs klubo išdininku, dabar paskutiniu laiku niekam nieko nesakęs slapta prasišalino išnešdamas klubo \$38.48 pinigų. Ir da, kaip girdėt, jįsai tą patį padaręs ir su kitoms draugijoms, prie kurių prigulėjęs, daugiausia bažnytinėse, kurių taipgi buvęs išdininku. Taipgi kur dirbo už kolektorių, prie Prudential Insurance Co., ten ir tas pats atsitiko, bet pastaroji žada taip niekais nepraleisti. Liet. Nepr. Pol. klubas nutarė pranešti per laikraščius, kad jeigu kur pasirodytų P. J. Brown, tai lai lietuvių apsaugoja nuo tokio žmogaus, o ypač draugijos lai nerenka išdininku. Mat, P. J. Bradunas turi išvaizdą rimto inteligentiško žmogaus, per tai greit draugijos gauna įsitikėjimą. Šis atsitikimas lai bus pamoka kitoms draugijoms, kad nelaikytų išdininkų be kaučios, nors jie ir teisingiausiai žmonėmis atrodytų.

Jekuška.

FRANKLIN, MASS.

Nauja lietuvių kolonija.

Oras čia vasaros metu vėsus ir gražus. Miestelis šis guli tarp puikių ukių ir žalių gojų. Žodžiu sakant, gyventi sveika ir smagu, bet, alinui nėra, tai ir iš to atžvilgio gyvenimas ramesnis. Gyventojų skaičius siekia iki 10,000. Lietuvių iki šiol suvis nebuvo ir tasai dailiausis Mass. valstijos miestelis lietuviams visai buvo nežinomas. Man atvažiavus ir gavus darbo fortapijonų dirbtuvėje, ėmiau tarpe svetimausių teirauties apie lietuvių, pasirodė suvis ir negirdėję tokios tautos. Prisėjo apsigyventi pas anglus. Vėliau parupinęs darbo parsikviečiau porą draugų, lietuvių jau išviso esame 5 lietuviai. Darbams pagerėjus parsikvėsiame ir daugiau, tokiu būdu bus įsteigta nauja lietuvių kolonija, gal pasiseks sutverti ir L. S. S. kuopą.

K. Armonas.

WILKES-BARRE, PA.

Nusišovė vaikas.

Liepos 19 d. nusišovė vaikas vos 3 ir pusės metų Juozo Šnipo. Tėvams išėjus į bažnyčią, likę vaikai susirinkę žaidė. Vienas sumanė peržiūrėti kamodas ir tenai radęs revolverį matomai pats ir nusišovė su juom, nes kulka perėjo per vidurius ir mirė tame momente.

Čia tėvams patartina nelaukti revolverių ten, kur mažai gali prieiti, turint kokį ginklą arba nuodus reikia nuo vaikų giliai paslėpti ir užrakinti, tai neatsitiks negybei.

Vietinis.

LOS ANGELES, CAL.

Socialistai veikia darbininkų labui.

Šį rudenį rengiamasi prie balsavimo už visuotiną darbininkams 8 val. darbo dieną, žinoma, vyrams, nes moterys jau iškovoję. Tėmydami į tai kapitalistai, kad negalės atsisipirti prieš susipratusių minią, tuli jau dabar iš anksto įveda 8 valandų darbo dieną. Gatvėkarių kompanija jau įvedė, o kiti dar zurza bauginami darbininkus visokiais būdais, kad pragyvenimas pabrangs ir kiti apsunksinimai bus, jei darbininkai pasipriešins. Bulius, kad ir sotus, jis vistiek baubia.

Kam priguli 8 val. darbo dienos nuopelnai? Žinoma, socialistams. Jie padėjo darbo darbu, kol surinko 30 tūkstančių balsų, kad projektas įeity į galę.

Per socialistų agitaciją jau atimta iš pavienių kapitalistų rankų ir elektra. Dabar pavesta miesto globai. Gal neužilgo bus atimta ir gatvėkariai, kur kompanijos plėšia nežmoniški. Norintiems važiuoti į šį miestą reikia gerai įsitęmyti, kad čia industrijos veik kaip ir nėra. Žmonės plaukia iš aplinkinių kraštų, tai iš kur ir begali būti jų darbu. Darbai daugiausia tik laikiniais.

Povas.

DANVILLE, ILL.

Privaziavo daug lietuvių.

Keliatą sykių teko patęmyti tai "Keleiviję", tai "Naujienose" korespondencijos iš Danville, Ill. su pasiskundimu, kad mažai lietuvių ir tiktai vienas teskaito laikraščius, bet dabar atsiradus daugiau darbų geležies liejikoje, bemaž dvi gubai pasidaugino ir lietuvių skaitlius; iš naujai pribuvisių lietuvių randasi keliatas skaitytojų "Kovos", "Keleivio" ir "Šakės." Galima tikėtis, kad tie draugai pasistengs praplatinti darbininkų laikraščius ir tarpe seniau gyvenančių lietuvių. Nors darbų atsirado daugiau, vienok darbas nelengva gauti, nes bedarbių daugybė tebėra.

A. A. Žalys.

HARTFORD, CONN.

Klaidina žmones.

Pereitą savaitę Chicagos "Katalike" tilpo korespondencija, kur per akis meluojama, jog Hartford'e darbai labai gerai einą, ypač gi ant ukių. Ir ten sakoma, jog iš kito miesto atvažiavus lengvai galima gauti darbo. Esą, kas tąsosi po smukles ir nenori dirbt, tai negauna darbo. "Kataliko" korespondentą pavadinus staciai melagium. Čia šandien, kaip ir visur šimtai bedarbių nusiminę per dienas jieško darbo ir negauna.

Niekam nepatariu į čia važiuoti.

Kočiunas.

HAZLETON, PA.

Meldžiasi prie alaus bačkutės.

Ir ko tie mūsų katalikai ne sugalvoja! Neseniai čia mirė vienas žmogelis, kurį labai iškilmingai palaidojo. Po laidotuvių musų katalikai nuėjo į bravorą nusipirkti bačką alaus ir suklaupę atkalbėjo "aniuoslas Dieve", ir ėmėsi tuštint bačkutę. Vienas socialistas eidamas į darbą užėjo katalikus suklaupusius bravoro savininko tvarte. "Vyrai, ką jūs darote?" — užklausė socialistas katalikų. "Ogi palaidojom gerą savo draugą, tai sukalbėjom už jo "dušią", poterių ir truputį norime nusiraminti" — atsakė jie. Ir taip begailėdami savo gero draugo prasidėjo visą naktį, kol bačkutę ištuštino. Turbut prie bačkutės meldžianties ir Dievas geriau išklauso.

Nesugautas pabėgėlis.

SUNDERLAND, MASS.

Šiame miestelyj yra apie 17 lietuvių šeimynų ir apie tiek pavienių, visi jų karsti katalikai, turi susitvėrę ir draugiją šv. Kazimiero. Inteligentų jokių nėra. Darbai daugiausia prie ukių, nes kitokios pramonės nėra. Rugpjūčio 2 d. čia krito ledai 4 colių didumo. Ledai daug pridarė ukininkams žalos. Sukapota tabakolapai, išlaužyti cibuliai ir kiti javai.

Darbo čia dabar suvis mažai, darbininkų randasi daugiau negu reik, o ir iš kitur da vis važiuoja.

J. Č. Uolionis.

SPRINGFIELD, OHIO.

Ar-gi ne švenčiausi teisybė?

Anglų socialistų keliaujantis kalbėtojas drg. B. Wilson'as, buvo užvažiavęs į Springfield'ą ir sakė prakalbą. Čia paduosiu keliatą iš jo prakabos sakinių. Anot jo: "Daugiausia turto ir spēkų padėta karėms ir užlaikymui kunigijos. Suv. Valstijose kunigų užlaikymas lėšuoja daug daugiau, negu iškassimas Panamos perkasos. Panamos perkasos iškassimas prekiuoja apie 557 milijon. dol. (po ranka skaitlinių neturiu), dvasiškijos-gi užlaikymas apseina \$664 milijonus. Ši skaitlinė parodo, kodėl dvasiškija ir dabartinė demokratiska ir republikoniška valdžia rupinasi užlaikyt darbininkus kuodidžiausioj tamsoj, nes jie iš darbininkų tamsumo tik ir gyvena.

Šiandien kilus Europoj kare, visi carai, imperatoriai, karaliai, kunigaikščiai ir kunigai visi susirenka į bažnyčias ir visi tie kraugeriai šaukia Dievo pagalbos. Kunigai su kryžiais rankose laimina pulkus darbininkų, kad eitų vienas kito skersti. Kas tai do per velnio sutvėrimas yra tasai Dievas, kad visi biaužiausi ir kruviniausi žmonės šaukiasi jo pagalbos? Parodykite jį man!

"Sugaudykime carus, kaiserius, imperatorius, karalius, kunigaikščius ir visus tuos nieksus, kurie geidžia karės ir nori patįs vieni viską valdyti. Suvarykime į pelkes ir raistus ir apginklavę juos padarykime sau puikų sceną, tegul jie patįs vienas kitą išsišaudo ir išsi-kapoja kardais, jei jau taip trokšta kraujo ir skerdynių. Tada musų žemė bus apvalyta nuo velnių ir piktadėjų ir liks linksma vieta darbo žmonių gyvenimui. Jeigu kunigų apšvieta ir jų mokslas iki XX amžiui tiek teatneš žmonijai gero ir tiek teikvėpė meilės artimo, tai geriau lai jie supiausto savo kryžius ir sukapoja relikvijas su visais jų dievais ir suskandina juos į upių gelmes ir dumblynus. Lai paskandin jie visus tuos humbukus ir tuščius prasi-gymanymus, taip kaip jie, kunigai, daro su savo mylimosiomis, nekaltomis merginomis skandindami jas upėje!"

"Mēs nereikalaujam dangiškų puoty, mēs turime suverti rojų ant žemės. Mēs socialistai, paėmę valdžią iš savo rankas pakrikštysime savo žemę nauju vardu. Ant žemės bus dangus, o kunigų žadamasis dangus lai pasiliks pragaru, taip lygiai, kaip kad mēs šandien ačiū kunigijai ir kapitalistams turime ant žemės pragarą. Šiandien valdžia ir kapitalistai turi sukrovę viską ant jų, darbininkai, sprando. Jusų krutinė apkabinėta, dvasiškų biznierių relikvijomis, spaudžia iš visų pusių ir neduoda laisvai kvėpuotie. Jusų kune nėra "dušiai" vietos, nes ją bėlaiko kapitalistų godumas išmyga iš kuno. Darbininko dušia, sako: "Nėra man kada tavyje buti, duodu tau paskutinį bučkį ir turiu apieiti tave, nes per daug relikvijų ir valdžios retėžių tave slėgia ir taip jūs turite skirties pirm laiko su gyvenimu."

Ar-gi ne šventą teisybę pasakė drg. Wilsonas?

J. Dambrauskas.

DETROIT, MICH.

Bedarbė.— Katalikų vestuvės.

Didelė bedarbė viešpatuoja Detroite. Minios žmonių sustoja anksti ryto pas du-btuves ir laukia, kad išėjęs užveizda nupirktų jų spēkas. Bet dabartiniu laiku jos nereikalingos,— priešingai, da daugiau žmonių paleidžia nuo darbo.

Rugpjūčio 8 d. prie pat lietuvių bažnyčios buvo vieno kataliko vestuvių apeigos. Išpradžių vaikščiota gatvėmis su muzika. (Kazin kas tai per apeigos?) Paskui po visų apeigų kelta geros vestuvės; gerta, šokta ir dainuota, taip, kad net už kelių gatvių buvo girdžiama. Žmogui išgirdusiam nenoroms ateina mintis į galvą, kad tai ne žmonės, bet laukiniai gyvūnai—gorillos blaiauja. Kada jau gerai turėjo pakaušį, tuomet jau grynai katalikiškai vestuves šventė. Vienas parapijos komiteto narys ir giedorius B. S—ta paėmęs stiklą, kirtu su juom į galvą nieko nekaltam ir nieko neprasizengusiam vaikui V. Ž—ui ir jį visą sukrūvino. Tuojaus pribuvo policijos vežimas, bet mušėka spējo pabėgti. O tą vaiką visą kruviną parvėžė namon, nes visi prirodė, kad jis nieko nekaltas.

Ant rytojaus tas mušėka verkdamas prašėsi, kad jam dovanotų, prizadėdamas užmokėti net 200 dolerių ir gydytojo lėšas. Kaip girdėt, jau susitakė.

Kitas vyrukas parėjęs iš tų pačių vestuvių namo, pradėjo daužyties ir sienas graužti. Mat jam vestuvėse ir teko apyausinti. Šeimninkas su kitu vyru jį surišo ir paguldė, bet jis taip pradėjo rėkti, kad net kaimynai subėgo žiūrėti. Tuomet jį vėl paleido; bet kaip tik paleido, tai tasai griebęs peilį šoko ant vieno, tam pačiam name gyvenančio vyro V. D—no, ir bemaž-ko nenupiovė visai ranką, pusę geležies paliko užlaužęs. Gerai da, kad pribuvo "dėdės" su buožėmis ir nuraminė, o buvo jau beeinas pasikarti.

Laikas butų mesti biauą paprotį, kelti vestuves su svaigalais.

Vienas iš svečių.

BROOKLYN, N. Y.

(Williamsburg).

Žydo A. L. Kass užlaikoma banka, į kurią dėjo pinigų lietuvių, lenkai, rusai ir žydai, labai visus tuos žmones nugašdino, nes buvo paėjęs gandas, kad ir ši, kaip Grochowskio subankrutysianti.

Rugpjūčio 2 d. banka buvo uždaryta ir prilipintas popieris ant durų, kad panedelij esanti didelė šventė. Žmonės jau nuo 6 val. su knygutėmis rankose laukė nerimaudami bankos atidarymo. 9 val. atsidarius bankai, policistai leidė iš kalėnos žmones po vieną, bet pinigų išdavė tik po 10 dolerių nuo šimto. Dabar žmonės verkia, nes bijosi kad subankrutijus banka nenu-estų žmonėlių triuso.

Tai da vienas pavyzdys, lai nededa pinigų į privatinis bankus.

Ant. Kežys.

AUBURN, ILL.

Ir-gi veikimas.

Šiame miestelij randasi gerokai lietuvių. L. S. S. ir S. L. A. kuopų nariai gyvena santaikoj ir veikia iš vieno, bet yra ir trečia "bačkiečių" organizacija, jos nariai taipgi veikia, nes įkausė daro gimnastiką ir miklina kumščius į viens kito sprandą, o vėliau patekė belangėn turi užsimokėti po septinetą dolerių.

V. Povilaitis.



# Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



— O ką, Maikie, tu vis juokeisi iš lietuviško vaisko, o matai, kad tas vaiskas dabar bus labai reikalingas.

— Ar tu, tėve, kalbi apie savo vyčius?

— Žinoma; juk kitokio vaisko lietuviai dar neturi.

— Aš nematau, tėve, kam jie čia galėtų būti reikalingi.

— Tai kiba tu, vaike, ne skaitai lietuviškų gazetų?

— Aš visas skaitau.

— Ar "Draugą" skaitai?

— Skaitau.

— Ir "Lietuvą" skaitai?

— Skaitau.

— Ir "Vien. Lietuvninkų"?

— Skaitau ir ją.

— Na, jei tu tas gazetas skaitai, tai tu turi žinoti, kad dabar Amerikos lietuviai turės savo visuotinę susivaižavimą.

— Aš tą žinau, bet ką tas turi bendro su jūsų vyčiais?

— Matai, vaike, kaip tu politikės nesupranti. Tas suvažiavimas, vaike, bus sušauktas dėl to, kad Lietuva paluosuot. Sudėsim aukų, nupirksim carui didelį abrodą nekalciausio prasidėjimo panelės švenčiausios, magaryčiams pridėsim da dvi žvakes, ir nusišim Gabrijų su tuo prezentu pas Rusijos carą. Jis pabūsiuos carui venon kojon, pabūsiuos kitoj ir pasakys: "Šviesiausias viešpatie, vardan visų Amerikos lietuvių bučiuoju tavo cariskias kijas ir meldžiu priimti šitą va dovana — panelės švenčiausios abrodą ir dvi žvakes. Lietuvių tauta maldauja tavęs, šviesiausias care, kad duotum jai laisvę. Mes turim savo vaiską, turim generolą ir jeigu tau reikės kada pagalbos, tu visuomet ją iš mūsų turėsi." Caras pamislys, pakrapstys vienu pirštu savo nosį ir pasakys: "Olrat, mister Gabrys, aš jums duosiu, ko jūs norit." Ir kaip matai mūsų Lietuvai bus laisva, turės savo krajavą vaiską, policiją ir kunigaikštį.

— Tėve, aš visai nesitikiu, kad tu pasakysi šiandien tokią kvailystę.

— Tai ne kvailystė, vaike, ale pakėlimas savo tautos svetimtaučių akys.

— Kvailystė, tėve!

— Kodėl kvailystė?

— Todėl, kad tautos taip greitai nepakyla, kaip tu manai. Kam tuomet didžiosios valstybės vestu kares, kam jos metytų milijonus užkariavimui svetimų žemių bei tautų, jeigu už vieną pabūsiuos kojon vėl grąžintų užkariavimui liuosybę?

— Taip, vaike, tas gali būti teisybė, ką tu sakai; ale kaip buvo Amerikoje? Yčas, tai aš su juo kalbėjau ir jis man sakė, kad dabartinis Rusijos caras yra labai geros širdies žmogus ir labai mėgsta, kada jam kas pabūsiuos kojon. Yčas už tai ir medalį gavo. Jis man rodė toks didelės, kaip krajavos penkios kapeikos.

— Aš žinau, tėve, kad carui patinka, kada jo pavaldiniai bučiuoja jam kojas. Ir kam gi tas nepatiktų? Juk tas parodo, jog žmonės nori būti savo valdono vergais. Bet tegul tie žmonės jam pasako "duok mums autonomiją, mes nenorim daugiau būti tavo vergais," tuomet jis nebus tokios "geros širdies" ir medalių neduos.

— Tai tu sakai, kad caras neduos Lietuvai laisvės?

— Aš netikiu, kad jis duotų geruoju.

— Bet kodėl jis dabar lenkams davė?

— Lenkams jis da nieko nedavė. Tie prižadėjimai, ką jis lenkams paskelbė, da nieko jiems neduoda. Tai tik žodžiai ant popieros, daugiau nieko. Ir tuos prižadėjimus jis paskelbė ne iš "geros savo širdies". Jeigu jis būtų taip geras, jis būtų davęs lenkams autonomiją jau keli metai atgal, kada visa lenkų tauta to reikalavo. Jis tuomet šaudė juos, korė ir trėmė Sibiran. Da tik kelios savaitės atgal jo žandarai darė Lenkijoje kratas ir jiešė joje socialistus. Per gegužinę šventę šimtai lenkų buvo areštuota, kurie vos tik kelios dienos kaip išėjo iš kalėjimo. Bet šiandien caras jau geras. Kada prisiejo riestai, kada prireikė lenkų pagalbos, tai vadina juos jau broliais ir ketina duot autonomiją, tik eikit dabar ir tuomet, koks tai baurus žmogus, tas caras! O tu da tiki, kad jis gali duot Lietuvai autonomiją. Niekados iš jo to nesulauksi. Juk 1905 metais Lietuva reikalavo autonomijos. Caras jai atsakė taip pat, kaip ir Lenkijai. Už tą reikalavimą ir šiandien daug socialistų kenčia katorgoj. Ne, tėve, pakol visos Rusijos žmonės nesusivienys ir carui sprando nenusuks, patol laisvės tenai nebus.

— Jeigu taip, vaike, tai šalin caras!

— Ir aš, tėve, sakau: šalin žmonių engėjus!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

— Ura, vaike! Lai gyvuojam, ja Lietuva ir lietuviškas vaiskas!

## POPIEŽIUI MIRUS

Rinkimų ceremonijos.  
Vienam kardinolui jau mės-  
ta bomba.

Pereitoj savaitėj atėjo žinia, kad popiežius jau mirė. Žinoma, nedidelė čia bėda — viens mirė, kitas bus išrinktas. Su tuo tikslu kardinolai Romon jau suvažiavo, arba važiuoja; išvažiavo ir Bostono O'Connell popiežiaus rinkimuose dalyvaut.

Kas bus išrinktas, mums taipgi nesvarbu. Bet idomios yra tos ceremonijos, kurios lydi popiežiaus rinkimus.

Popiežiui numirus, katalikų bažnyčios valdžia yra pavadama tap vadinamam kardinolui-kamberlianui, kuris, kaip "šventosios kolegijos" atstovas, laikinai užima popiežiaus sostą. Šiuo žygiu tokia eilė išpuolė kardinolui Della Volpe, kuris yra Bolognos arkivyskupu. Jo pareiga yra visų pirmiausia patikrinti senojo popiežiaus mirtį. Šita ceremonija atliekama taip: kardinolas ineina tan kambarin, kur guli popiežiaus kūnas, suduoda sidabrinu plaktuku mirusio kakton ir tris kartus sūkia balsiai jo vardą. Kada velionis neatsiliepia, kamberlianas apskelbia, jog popiežius yra miręs.

Vienam komedijos aktui pasibaigus, tuoj seka kitas. Sulaužo mirusio popiežiaus antspaudą ir žiedą, paskui notaras tą viską užtvirtina, sustato protokolą ir tuomet jau oficiališkai popiežius skaitosi mirusiu. Tuomet apie jo mirtį pranešama visiems kardinolams, kiek tik jų pasaulije yra (dabar yra 66), o šitie, kuriems tik leidžia aplinkybės, tuoj skubina Romon ir prasideda rinkimai.

Popiežiaus rinkimai iš lotiniško vadinasi konklave, kas lietuviškai reiškia įrankinimą. Nes kaip tik atėjo paskirtas laikas (paprastai dešimtojo dienos popiežiui numirus), visi kardinolai yra įrankinami tam tyčia prirenktose vatikano kamburiuose ir visas sienas užleidiama uždangomis, kad ne durų nebūtų žymu. Ir pakol rinkimai nepasibaigia, vaticanan niekas negali ineiti, išskyrus tik tokį kardinolą, kuris pasivėlino atvažiuot iš kitos šalies. Prieina da ir tie, ką paduoda kardinolams valgyt.

Vienuliškoj dienos po popiežiaus mirties paprastai buna jau pirmas balsavimas. Paprastai balsuojamo du syk ant dienos: iš ryto ir po pietų. Kad likti popiežium, kandidatas turi gauti dvi trečdali visų balsų. Spėjama, kad šitoj konklavėj dalyvaus 60 kardinolų, taigi 40 balsų galės išrinkti sekantį popiežių.

Pakol kardinolai ne susitaiko, kiekvieno balsavimo tiketus sudeda į vatikano pečių, uždeda žolių, kad daugiau būtų dūmų, ir uždega. Dumai išeina per kamina, ir tas yra ženklus, jog popiežius da neišrinktas. Tokios ceremonijos kartais traukia kelias dienas ir net kelias savaites.

Kada galų gale vienas lieka išrinktu, tai paskirtas tam tikslui kardinolas prieina prie jo ir klausia, ar jis priima rinkimus; paskui klausia naujo popiežiaus, kokį jis pasirenka sau vardą ir šis turi tuoj pasakyt.

Pasibaigus šitai ceremonijai, prie jo prieina iš kalno paskirti kardinolai ir žemai pasilenkę prašo jį eit zakristijon, kad apvilks jį popiežiaus rubais. Apvilktas jis vėl sugrįžta tu kardinolų lydimas ton pačion vaticano koplyčion, kur buvo balsavimai, ir atsisėda šalia altoriaus prirenktoj jam kėdėj. Čia ateina kiekvienas kardinolas, atskleipia ir pabučiuoja jam kojon.

Šitai kamedijai pasibaigus, išeina ant balkono du kardinolai su kryžium ir praneša susirinkusiai miniai: "Aš jums pranešu didžiai linksma žinią. Mes turim naują popiežių, kardinolą —, kuris priėmė vardą —."

Senovės laikuose, pakol popiežiaus galybė buvo da ne nupuolus, ant pranešimo Romos tvirtovėse išsivadavo iš visų kanuolių ir visose bažnyčiose mušdavo varpais, bet dabar užtenka vienu varpu.

Kaip matote, popiežiai yra renkami iš kardinolų ir patys kardinolai juos renka. Tokie rinkimai, rodos, turėtų but pavyzdžiu augščiausios doros ir didžiausio dievotumo, bet, kaip istorija liudija, juose kartais daugiau "politikos," negu Amerikos politikierių rinkimuose. Kiekvienas kandidatas į popiežius nori but išrinktu, todėl tarp jų prasideda varžytinės ir kartais griebiamasi net nesvarių įrankių. Štai ir dabar atėjo žinia, kad vienam kardinolui jau mės-  
ta bomba.

Kas tą bombą metė, telegramos užtyli, bet vistiek galima suprasti, kad ne socialistai, ne anarchistai nemes, nes popiežius arba kardinolas, tai ne karalius ir ne ministeris. Ar čia tik ne bus saviškių darbas? Rodos, tai negalimas daiktas. Bet paklausyk, kaip garsus francuzų rašytojas Dumas rašo apie Aleksandro VI rinkimus:

... Turbut nuo pat tos dienos, kaip pirmutinis popiežius užėmė šv. Petro sostą, niekad da nebuvo taip didelės agitacijos, kaip dabar. Minia grudosi visomis gatvėmis prie vaticano, kur nuo kelių dienų ėjo jau popiežiaus rinkimai. Tiesa, tas buvo ne be priežasties, nes Inocentas VIII, kuris buvo vadinamas savo "žmonių tėvu," nes jis buvo priėjęs prie jų savo 16 vaikų — buvo ką tik miręs po sunaikiai kovai su mirčia, laike kurios, kaip paduoda "Stefano Infesura" žurnalas, ant Romos gatvių buvo papildyta 200 žmogžudysčių. Taigi tos minios akis buvo atkreiptos į vaticaną, o ypač į tą kamina, iš kurio pasirodys pirmas signalas. Staiga diena brėkstant pasigirdo minioj užimas, šūkavimai ir spieimai; mat, iš kamino pasirodė plonučiai dumai. Tie dumai pranešė, kad Roma buvo vis da be viešpatio, o pasaulis be popiežiaus; nes tai buvo dumai iš balsavimo tikietų, kurie likos sudęinti ženklui, kad kardinolai da nesusitaikė... Minia klegėdama ir juokaudama išsiskirstė...

Tuo tarpu tarp bazilikos piliorijų pasirodė tamsi ypat, ilgų ploščių apsiautusi ir stovėjo, tarsi kokia dvasia. Atsargiai apsidairius, ar kas jos nemato, išėjo ant vidurio piazzos, išsi-traukė kardą ir skėlė tris kartus į akmeninę aslą taip, kad kiekvieną sykį pasipylė kibirkštis. Ant to ženklavaticanane šviesa umai užgeso ir tuo pačiu laiku iš langų išlėkė koks tai daiktas ir nupuolė ant piazzos. Minėtoji tamsi ypat apstygai boms susijėškojo išmetantį daiktą ir greitai prasišalino. Neužilgo ta paslaptinga ypata atvažiavo ant Longa-

ra gatvės, netoli Regina Coeli bažnyčios, ir inejo į turtingus namus, kur jos laukė dvi moteri ir abidvi sykiu susuko:

"Franciskau, kokios naujienos?"

"Geros naujienos. Štai laiskas: mūsų tėvas šiandien gavo jau 3 balsus daugiau," atsakė Franciskus, bučiuodamas savo motiną ir seserį. "Bet reikia da šesiu, kad būtų išrinktas popiežius," jis paaiškino.

"Tai ar negalima jų nupirkti?" teiravosi motina.

"Žinoma, motin, žinoma, kad galima; ir apie tai mūsų tėvas jau galvoja. Kardinolui Orsini jis duoda Romoj savo palocių, o Monticelloy ir Sorianoj dvi pilis; kardinolui Collona — Subiacos klioštorių; kardinolui Sant' Angelo — Portos vyskupiją; Parmos kardinolui — Nopi miestelį; kardinolui iš Genoa — bažnyčią Santa Maria in-Via-Lata, ir ant galo kardinolui Savelli duoda bažnyčią Santa Maria Maggiore ir miestelį Civita Castellana; o kaslink kardinolo Ascania Sforza, tai šis jau žino, kad užvakar mes nusiumtėm jam į namus 4 mulus prikrautus auksinių ir sidabrinų indų; iš to turto skyriama da 5,000 dukatų kardinolui iš Venecijos."

"Bet kokių budu jiems pranešti, kad mūsų tėvas jiems tiek duoda?"

"Budas visai lengvas, juk žinai, motin, su kokiomis ceremonijomis inešama kardinolas pietus laike popiežių rinkimo. Mūsų tėvas jau papirko vyskupą, kuris tuos valgius prižiūri. Rytoj bus šventė: kardinolams neš keptas vištas ant pietų ir kiekvienoj vištoj bus formaliskai raštelis apie tas dovanas, kurį aš pats tėvo vardu šiandien padarysiu."

"Dabar aš jau užtikrinta, kad išeis gerai," atsakė motina.

"Ir dėl Dievo," sušuko sesuo, "mūsų tėvas bus popiežium!"

Tai tokiu keliu Aleksandro VI ėjo prie popiežiškojo sosto. Likus jam popiežium, tuoj prasidėjo žudymas nepatinkamų jam ypata. Kad išeisimti savo darbibus, jis įveda obalsį: "Tikslas išeisimti įrankį," kurio paskui visa dvasiškijsa taip drūčiai laikosi. Sakoma, kad jis turėjo ir daugiau vaikų, bet istorija pažįsta tik Givolamą, Pedro, Luisą, Joaną, Ceazarą, Luceriją ir Jofę. Sunus jis da kukliai esan dispensavo, o kadangi kanoniškos tiesos draudžia mergvaikiams nešioti dvasiškių titulus, tai jisai pirma tas tiesas suspendavo, o paskui pakėlė juos į vyskupus ir kardinolus. Vatikane, toje katalikybės širdyje, jis kėlė tokias orgijas, kurių aprašymui literatura ir žodžių neturi. Kaip rašo žinomas S. Gorsky, nusigėrę vyrai netik šokdavo su pusnuogėmis moterimis, bet da "gražiau" elgdavosi, o popiežius ant to visko žiūrėjo ir rankomis plojo.

Kai kurie Aleksandro VI biografai paduoda da tamsesnius jo darbelius. Yra sakoma, kad jis net nuodais naudojosi, kada jam reikėjo iškelio prasišalinti negeistinas ypates. Taip jam ir gailas priėjės: sykį iškėlęs puotą, sukvietęs daug kardinolų ir apie 10 jų norėjęs nuoduoti. Nuodai paprastai buvo duodami su vynu. Bet per apsirikimą prie vakarienės nuodai patekė paminam popiežiui ir jo sunui. Sunus išgyveno, o šventas tėvas ir mirė. Dabartinė dvasiškijsa nori tai užginčyti;

ti; ji tvirtina, kad popiežius miręs nuo karštilgės. Bet tuli istorikai garsiai kalba, kad tai buvo nuodai. Apie nuodus minima ir visose beveik enciklopedijose. "Tiesa," sako American Encyclopedia, "ne visos užmetamos jam žmogžudystės ir nuodijimai yra paremti faktais, bet vis-gi yra jų gana, kad pasakyt, jog tai buvo niekiausias popiežius iš jų visų." Jis buvo pasiryžęs išnaikinti visus didžiunus, o valdžią atiduoti savo giminaičiams. Vienas iš daugiausia atmintinų jo viešpatavimo "nuopelnų" buvo atsižymėjusio reformatoriaus Savonarola sudeginimas. Žodžiu, tai buvo žmogus, kurio įrankiu buvo tik nuodai, klastos, išdavimai ir žudymai (International Encyclopedia).

Ex-klierikas.

Kaip atsirado geltonplaukiai žmonės?

Pagarsėjęs vokiečių profesorius d-ras Bloch neseniai tyrinėjo, kaip galėjo atsirasti geltonplaukiai žmonės. Šitas klausimas senai jau buvo risamas, bet prie aiškaus išvedimo vis negalėta prieiti. D-ro Blocho tyrinėjimai gi pusėtinai jį apšvietė. Jis susekė, kad pirmutiniai geltonplaukiais buvo Keltai. Horodotus 440 m. prieš Kristų aprašo keltus, gyvenusius įšiaurę nuo Juodosios jūros, dabartinėje Rusijoje, kaip tikrus geltonplaukius.

Visi geltonplaukiai, kaip šiandien jau žinoma, paeina iš Europos, o ne iš vidurinės Azijos, kaip tai seniau buvo manoma. Tečiaus buta geltonplaukių ir Azijoje, butent šiaurės Kynuose, tik jie kalbėję ne kyniškai, bet turkiškai. Taip bent sako padavimai.

Jau šimtai metų atgal buvo patėmyta, kad net ir gyvulių buta tai šviesesnio, tai tamsesnio plauko, sulgy šiltesnio arba šaltesnio klimato. Ir patėmyta, kad šaltam klimate ta pati gyvulių veislė visuomet turi šviesesnių plaukų, negu šiltam klimato. D-ras Bloch tvirtina, kad ir žmonės nuo šalčio paliko šviesaus plauko. Tai atsitiko, suprantama, ne su viena diena ar metais, bet amžiams bėgant.

Kad toks tvirtinimas gali but teisingas, tai parodo šalyse, kaip va Švedijoje, Norvegijoje, Suomijoje ir kitur, žmonės turi labai šviesius plaukus. Ir antraip, kuo žemiau į pietus, tuo žmonės juodesni. Vokiečiai, kurie gyvena vidutiniam klimato, yra vidutinio plauko — tarp geltono ir juodo. Paimkim italus, kurie gyvena daug šiltesniame klimato, jie jau visai juodi.

Žmogaus kune išsidirba tokia parvinė medega, kuri nudažo plaukus juodai ir net visą kuną padaro tamseiniu. Daugiausia tos medegos žmogaus kune pasidaro karštam klimato. Šaltam gi klimato toji medega yra taip silpna, kad netik plaukai, bet ir visa kuno oda ir net akys pasilieka šviesios.

"Aš nedarau skirtumo tarp geltonų ir raudonų plaukų," sako vokiečių profesorius. Visos šviesiaplaukių rasės pirma turėjo raudonus plaukus, pakol nuo juodų perėjo prie geltonų.

Cia galima priminti ir Lietuvos Žydus, kurių prigimta plaukų spalva, kaip pietų gyventojų, yra juoda. Bet Lietuvoj, šaltesniame klimato, daug žydy turi jau raudonus plaukus. Tas faktas yra jau kaip ir patvirtinimu d-ro Blocho teorijos, sustabdyti.

ti; ji tvirtina, kad popiežius miręs nuo karštilgės. Bet tuli istorikai garsiai kalba, kad tai buvo nuodai. Apie nuodus minima ir visose beveik enciklopedijose. "Tiesa," sako American Encyclopedia, "ne visos užmetamos jam žmogžudystės ir nuodijimai yra paremti faktais, bet vis-gi yra jų gana, kad pasakyt, jog tai buvo niekiausias popiežius iš jų visų." Jis buvo pasiryžęs išnaikinti visus didžiunus, o valdžią atiduoti savo giminaičiams. Vienas iš daugiausia atmintinų jo viešpatavimo "nuopelnų" buvo atsižymėjusio reformatoriaus Savonarola sudeginimas. Žodžiu, tai buvo žmogus, kurio įrankiu buvo tik nuodai, klastos, išdavimai ir žudymai (International Encyclopedia).

Ex-klierikas.

Kaip atsirado geltonplaukiai žmonės?

Pagarsėjęs vokiečių profesorius d-ras Bloch neseniai tyrinėjo, kaip galėjo atsirasti geltonplaukiai žmonės. Šitas klausimas senai jau buvo risamas, bet prie aiškaus išvedimo vis negalėta prieiti. D-ro Blocho tyrinėjimai gi pusėtinai jį apšvietė. Jis susekė, kad pirmutiniai geltonplaukiais buvo Keltai. Horodotus 440 m. prieš Kristų aprašo keltus, gyvenusius įšiaurę nuo Juodosios jūros, dabartinėje Rusijoje, kaip tikrus geltonplaukius.

Visi geltonplaukiai, kaip šiandien jau žinoma, paeina iš Europos, o ne iš vidurinės Azijos, kaip tai seniau buvo manoma. Tečiaus buta geltonplaukių ir Azijoje, butent šiaurės Kynuose, tik jie kalbėję ne kyniškai, bet turkiškai. Taip bent sako padavimai.

Jau šimtai metų atgal buvo patėmyta, kad net ir gyvulių buta tai šviesesnio, tai tamsesnio plauko, sulgy šiltesnio arba šaltesnio klimato. Ir patėmyta, kad šaltam klimato ta pati gyvulių veislė visuomet turi šviesesnių plaukų, negu šiltam klimato. D-ras Bloch tvirtina, kad ir žmonės nuo šalčio paliko šviesaus plauko. Tai atsitiko, suprantama, ne su viena diena ar metais, bet amžiams bėgant.

Kad toks tvirtinimas gali but teisingas, tai parodo šalyse, kaip va Švedijoje, Norvegijoje, Suomijoje ir kitur, žmonės turi labai šviesius plaukus. Ir antraip, kuo žemiau į pietus, tuo žmonės juodesni. Vokiečiai, kurie gyvena vidutiniam klimato, yra vidutinio plauko — tarp geltono ir juodo. Paimkim italus, kurie gyvena daug šiltesniame klimato, jie jau visai juodi.

Žmogaus kune išsidirba tokia parvinė medega, kuri nudažo plaukus juodai ir net visą kuną padaro tamseiniu. Daugiausia tos medegos žmogaus kune pasidaro karštam klimato. Šaltam gi klimato toji medega yra taip silpna, kad netik plaukai, bet ir visa kuno oda ir net akys pasilieka šviesios.

"Aš nedarau skirtumo tarp geltonų ir raudonų plaukų," sako vokiečių profesorius. Visos šviesiaplaukių rasės pirma turėjo raudonus plaukus, pakol nuo juodų perėjo prie geltonų.

Cia galima priminti ir Lietuvos Žydus, kurių prigimta plaukų spalva, kaip pietų gyventojų, yra juoda. Bet Lietuvoj, šaltesniame klimato, daug žydy turi jau raudonus plaukus. Tas faktas yra jau kaip ir patvirtinimu d-ro Blocho teorijos, sustabdyti.

ti; ji tvirtina, kad popiežius miręs nuo karštilgės. Bet tuli istorikai garsiai kalba, kad tai buvo nuodai. Apie nuodus minima ir visose beveik enciklopedijose. "Tiesa," sako American Encyclopedia, "ne visos užmetamos jam žmogžudystės ir nuodijimai yra paremti faktais, bet vis-gi yra jų gana, kad pasakyt, jog tai buvo niekiausias popiežius iš jų visų." Jis buvo pasiryžęs išnaikinti visus didžiunus, o valdžią atiduoti savo giminaičiams. Vienas iš daugiausia atmintinų jo viešpatavimo "nuopelnų" buvo atsižymėjusio reformatoriaus Savonarola sudeginimas. Žodžiu, tai buvo žmogus, kurio įrankiu buvo tik nuodai, klastos, išdavimai ir žudymai (International Encyclopedia).

Ex-klierikas.

Kaip atsirado geltonplaukiai žmonės?

Pagarsėjęs vokiečių profesorius d-ras Bloch neseniai tyrinėjo, kaip galėjo atsirasti geltonplaukiai žmonės. Šitas klausimas senai jau buvo risamas, bet prie aiškaus išvedimo vis negalėta prieiti. D-ro Blocho tyrinėjimai gi pusėtinai jį apšvietė. Jis susekė, kad pirmutiniai geltonplaukiais buvo Keltai. Horodotus 440 m. prieš Kristų aprašo keltus, gyvenusius įšiaurę nuo Juodosios jūros, dabartinėje Rusijoje, kaip tikrus geltonplaukius.

Visi geltonplaukiai, kaip šiandien jau žinoma, paeina iš Europos, o ne iš vidurinės Azijos, kaip tai seniau buvo manoma. Tečiaus buta geltonplaukių ir Azijoje, butent šiaurės Kynuose, tik jie kalbėję ne kyniškai, bet turkiškai. Taip bent sako padavimai.

Jau šimtai metų atgal buvo patėmyta, kad net ir gyvulių buta tai šviesesnio, tai tamsesnio plauko, sulgy šiltesnio arba šaltesnio klimato. Ir patėmyta, kad šaltam klimato ta pati gyvulių veislė visuomet turi šviesesnių plaukų, negu šiltam klimato. D-ras Bloch tvirtina, kad ir žmonės nuo šalčio paliko šviesaus plauko. Tai atsitiko, suprantama, ne su viena diena ar metais, bet amžiams bėgant.

Kad toks tvirtinimas gali but teisingas, tai parodo šalyse, kaip va Švedijoje, Norvegijoje, Suomijoje ir kitur, žmonės turi labai šviesius plaukus. Ir antraip, kuo žemiau į pietus, tuo žmonės juodesni. Vokiečiai, kurie gyvena vidutiniam klimato, yra vidutinio plauko — tarp geltono ir juodo. Paimkim italus, kurie gyvena daug šiltesniame klimato, jie jau visai juodi.

Žmogaus kune išsidirba tokia parvinė medega, kuri nudažo plaukus juodai ir net visą kuną padaro tamseiniu. Daugiausia tos medegos žmogaus kune pasidaro karštam klimato. Šaltam gi klimato toji medega yra taip silpna, kad netik plaukai, bet ir visa kuno oda ir net akys pasilieka šviesios.

"Aš nedarau skirtumo tarp geltonų ir raudonų plaukų," sako vokiečių profesorius. Visos šviesiaplaukių rasės pirma turėjo raudonus plaukus, pakol nuo juodų perėjo prie geltonų.

Cia galima priminti ir Lietuvos Žydus, kurių prigimta plaukų spalva, kaip pietų gyventojų, yra juoda. Bet Lietuvoj, šaltesniame klimato, daug žydy turi jau raudonus plaukus. Tas faktas yra jau kaip ir patvirtinimu d-ro Blocho teorijos, sustabdyti.

Ką žada Europos karė Amerikos darbininkams.

Amerikos darbininkų tarpe, kilus kare, prasidėjo spėliojimas, jog ir jiems busianti Europos karė naudinga; tuli manė taip: jeigu pasigerins biznis kapitalistams, tai turės ir darbininkams gyvenimas pagerėti, nes rasis daugiau darbų ir padidės algos.

Tečiau pasirodė kas kita. Gal kada ir pagerės darbai, bet tuom tarpu dėlei karės jau šimtai tukstančių darbininkų neteko darbo, pragyvenimas-gi brangsta ir da turės pabrangti. Kodėl-gi taip yra?—paklaus tuli.

Juk Suvienuotose Valstijose darbininkų niekas nuo darbo neatitraukė, javiai taipgi puikiai užderėjo, o iki šiol Europon da juk kokių produktų nebuvo išgabenta?

Dalykas tame. Jei iki šiol išdirbystės ir pramonijos produktai ir nėra į Europą gabenami, bet kapitalistai gerai žino, jog pasibaigus karei jie turės daugybes iš Europos užsakymų ir galės juos brangiai parduoti, Chicagos skerdyklos jau ir dabar gavo iš Francuzijos užsakymą ant dviejų milijonų suvirsum svarų mėsos, todėl mėsos kainos ir keliamos, nes jie žinodami galėsią brangiai parduoti svetimiems, nebeori saviems parduoti už tą pačią kainą. Tiesa, darbai reikia manyti, jog pasibaigus karei turės pasigerinti, bet už tai pragyvenimas Amerikoje galės žymiai pabrangti, ypač valgomieji daiktai ir pati duona pabrangs. Per tai gyvenimo sąlygų darbininkams, karė, aišku nepagerins. Jei ilgai karė užsitęstų, tai išpuistytų ir sunaikintų visos Europos gerybes ir po karei kiltų badas, pašalpa-gi baidaujantiems tik ir galėtų suteikti Amerika, o tas viskas prisidėtų da prie didesnio valgomųjų produktų pabrangimo.

Amerikos kapitalistai džiaugiasi iš karės.

Nėra abejonės, jog turtuoliams ir žymesniems biznieriems ši baisioji Europos karė atneš nemažai naudos. Proletarijato—darbo žmones, ji nugramzdins nelaimių, vargų ir bado verpetan, bet kapitalistams duos progą da daugiau praturėti, da labiau sustiprinti savo galę išplėšiant iš darbininko žmogaus paskutini jo skatiką. Todėl kilus karei kapitalistai labai nudžiugo.

Amerikos kapitalistai galės pasipelninti tuom, kad karės metu jie galės užimti visas tas rinkas, kurios pirma buvo užimtos Europos kapitalistų-biznierių.

Europa negali gauti iš Amerikos atsarginių

Iš visų Amerikos kraštų važiuoja New Yorkan kariaujančių valstybių pavaldiniai, norėdami grįžt savo tėvynės gint, bet, deja, Europon neina nė vienas laivas. Dabar New Yorke esą apie 15,000 sveikų jaunų vyrų, kurie suvažiuo su tikslu gauti iš čia laivą, bet atvažiavę patyrė, kad visi laivai sustabdyti.



## Ką veikia kunigija?

Tamsus žmonės netik, kad kunigų žodžius skaito šventais ir neklaidingais, bet jie tiki, jog visos religijos apeigos, dogmos ir kitokios įvairios pasakos ir prasimainymai esą paties Dievo išleisti. Tuom tarpu jie pripažindami Dievą teisingu ir mielaširdingu visai užsimiršta, jog Dievas tokiu būdu negalėjo apdovanoti žmones tokiomis niekšybėmis, kokios šiandien randamos žmonių gyvenime. Visa šiandieninė krikščionių bažnyčios tvarka yra sutaisyta pačių kunigų. Kiekviena apeiga, sakramentas bei kitoks išmislas buvo sugalvotas taip, kad su juo ampinčius žmones turėti iš to didesnę naudą.

Taip jie įvedė 1119 m. taip vadinamas, indulgencijas, arba atleidimą nuodėmių už pinigus. Žmogus nusipirkęs popiergali gaudavo — netik papildyti, bet ir tu kurias turės papildyti — nuodėmių atleidimą. Tokie būdu turčiai, ponija, galėdavo kiek norint „griesti“ ir būti šventais, bile tik popiežiui ir kunigams duodavo užtektinai dėl pralaidokavimų pinigų. 1215 m. tapo išrasta išpažintis. Kiti bažnyčios įstatimai buvo daug ankščiau išleisti. Mišios išrasta 394 m. Čiškūs liko atrastas 542 m. Vaškinės žvakės 320 m. Pakačius kunigai pradėjo skustis 169 m. Svėstas vanduo įvesta vartojimui 120 m. ir t. t. Trumpai sakant, visi ju išradimai yra sugalvoti ir dabar naudojami tamsių minčių išnaudojimui. Tie visi ju išmislai, taip jau gerai įkalti žmonėms, jog žmogus šiandien jau apsigimsta iš dalies su patraukimu prie tų visų šlykščių apeigų.

Tečiau šiandien jau yra vilties, jog pamazėl žmonija atsikratys nuo kunigų malonės. Francuzija ir Portugalija jau nuo ju vergijos luosa. Siandien ateina žinios, jog ir Meksikoj ju darbas jau prieina galas. Meksikos kunigams, Antonijus I villareal viršininkas, revoliucionierius, išleido štai kokį įstatymą: 1) Visi jezuitai ir kunigai kitų krastų, turi umai aplieisti šią šalį. 2) tik tie kunigai bus palikti ir suteikta jiems teisės, kurie nėra dalyvavę politikoje, kiti bus pašalinami, 3) bažnyčios vale laikyti atdaros, tik nuo 6 ryto iki 1 v. po pietų ir pamaldas tegalės laikyti tik kunigai turintie nuo valdžios pavilijimą, 4) ausinė išpažintis (spaviedinė) — visai uždrausta, 5) publikai į zakristiją lankyties uždrausta, 6) varpais skambinti galima tik valdžios šventėse, 7) katalikų mokyklos turi but po valdžios priežiūra ir jose mokytojai gali tik valdžios skiriamą pedagogai, 8) už peržengimą paminėtų tiesų kiekvienas bus baudžiamas nuo \$100.00 iki \$500.00 ir 2-4 mėnesių kalėjimo.

Kaip yra sakoma: „prieš ožys liepto galą“, taip ir Meksikos kunigija priejo, nes laike revoliucijos nežinodama, kurioje pusėje bus pergale ji mėtėsi nuo vieno prie kito, bet daugiausia darė įvairias kluitis revoliucionieriams palaikydama senosios valdžios pusę, už tai dabar: „pažink siksna degutą“ — jiems bus atmokėta už jų vilugystę.

A. Booben.

Kai socializmas įvyks, geležinkelių darbininkai bus ponai savo darbo, nes budami dalele visuomenės, kuriai geležinkeliai priklausys, galės jaisiais lygiai naudotis.

## Ar reikalingas susivaziavimas.

Mūsų tautininkų laikraščiai karštai prabilo, kad šaukti visuotiną Amerikos lietuvių suvaziavimą Lietuvos padėjimui apsvarstyti.

Panašus suvaziavimas buvo sušauktas ir 1906 m., kada Rusioj buvo kilus revoliucija. Suvaziavo Philadelphiaj 119 žmonių, įsteigė fondą revoliucijai remti ir nusiuntė rusų valdžiai reikalavimą, kad duotų Lietuvai autonomiją, sugrąžintų konfiskuotus Lietuvos turtus ir t. t.

Ar buvo kokia nors nauda iš to suvaziavimo? Beveik jokios. Tik įsteigtas revoliucijai šelpti fondas turėjo savo vertę. Nusiuntęgi rusų valdžiai reikalavimas buvo tik juokai. Koks nors valdininkas perskaitęs nusiuko ir imetė gurban. Mat ant tokių reikalavimų rusų valdžia (ir jokia kita) autonomijų nedavineja. Ji gali tai duot tik prie sienos prispirta.

Saukdami aną suvaziavimą Amerikos lietuviai turėjo prieš save aiškų reikalą. Rusijos žmonės buvo sukėlę reikalavimą laisvės, reikalavo jos ir Lietuva, amerikiečiai norėjo tą reikalavimą paremti. Bet klausimas, ką dabar toks suvaziavimas gali daryt? Ar vėl siųsti carui reikalavimą, kad duotų Lietuvai autonomiją? Juk ji vėl nimes gurban. Pagalios, kas gali užtikrint, kad po šiai kareli Lietuva prigulės nuo caro? Gali but, kad Lietuva pateks po Vokietija, o gali but, kad Rusija paliks respublika.

Bet daleiskime, kad Vokietija bus sumušta ir kad kariaujančių šalių konferencija, norėdama apribuoti Rusijos galybę, atskirs nuo jos Lenkiją su Lietuva. Tuomet būtų mums proga pasiųsti ton konferencijon savo reikalavimą arba prašymą, kad Lietuvai būtų duota savivaldybė skiriam nuo Lenkijos, ir šita v klausimą, sakysime, mūsų suvaziavimas turi apsvartinti.

## So. Bostono vaikų draugijėle „Bijunelis“ ir jos tikslas.



Vaikų draugijėlės „Bijunelio“ nariai ir jos globėjai L.S.S. 60 kp. nariai gegužinėje Spod Pond giriose.

Pasidauginus Amerikoj lietuvių skaitliui kas diena dauginasi ir skaitliu naujai priaugančios kartos — jaunimo. Visiems gerai yra pažįstamos tos aplinkybės, kokiose šiandien yra auklėjamas Amerikoj gimęs jaunimas.

Tėvai lietuvių dažiausia patį budami tamsus bemoksliai žmonės, mažai arba ir suvis nieko nenusimano apie auklėjimo pareigas. Mokyklų savų lietuviškų neturi, o tėmiantį j dabartines gyvenimo sąlygas, matosi, jog vargiai ju greit sulauksime. Tuom tarpu gyvenime, vis dažniau tenka susidurti su čia augusiu jaunimu, kuris mums jau yra svetimas, jis netik kad nebemoka savo kalbos, bet jo siela ir pobūdys yra išsidirbęs pragaistin-

styti iškalno. Bet-gi vėl kila abejonė, ar tokio suvaziavimo nutarimas gali turėti kokią nors praktišką vertę. Mēs ne Lietuvos gyventojai ir vargiai kas atkreiptų į mūsų reikalavimus atidą.

Beto, mēs turime pastatyti sau dar vieną svarbų klausimą: ar galėtų šiandien Lietuva savystoviai užsilaikyti? Salis bėdna, žemdirbystė neišvystyta, žmonės vos tik gali išmisti, pramonės kaip ir nėra. Parduot į užsienį, išskyrus truputį medžių, Lietuva beveik nieko neturi. O reikėtų užlaikyti valdžią, reikėtų mokykloms, reikėtų užlaikyti kitose valstybėse savo pasiuntinius, reikėtų užlaikyti seimą, o juk ir be kariūnės neapsieitų. Iš kur imt pinigų? Reikėtų tuojau paskandinti Lietuvą į skolas, o paskui apkrauti gyventojus tokiais mokesčiais, kad žmonės da sunkiau sudejuotų, negu dabar.

Jeigu įvyks suvaziavimas, tai jis turi tą viską atsiminti ir viską apsvarstyti.

Karščiuotis ir šukauti, kad tik kuogreičiausia šaukti suvaziavimą, čia nėra reikalo. Čia reikia imti viską šaltu protu. Laiko da yra; karė taip greitai nepasibaigs. Ji tik prasideda. Perdaug supainioti Europos reikalai, kad taip greitai ji galėtų pasibaigti. O pakol karė nepasibaigs, mēs ne pagalbos nukentėjusiems Lietuvos gyventojams negalėsime suteikti, nes siunčiamus Rusioj pinigų visuomet gali suimt ant jurių vokiečiai arba austrai.

Suvaziavimui aš nesu priešingas. Pasitarti būtų gerai. Ypač reikėtų sutvarkyti fondą nukentėjusiems šelpti. Čia turėtų ineiti vienos mūsų srovės, o ne vienos S. L. A. kankinių šelpimo komisija.

Vieta tokiame suvaziavimui parankiausia būtų New Yorkas, Bostonas ar Scrantonas.

žens skiepyti į ju širdes praklinuoto idealu ir aiškint tikrąjį gyvenimo tikslą.

Nelengva tai užduotis, tuo labiau, kuomet patis draugijėlės globėjai nėra tinkamai prisirengę prie taip kilto darbo, o ir vadovėlių atsakančių, jei ir yra vienas — kitas lietuvių kalboj tinkamas, tai Amerikoj sunku ju įsigyti. Tečiau pradėtasai darbas eina vis geryn ir su pasekmėmis.

„Bijunelis“ formaliai pradėjo gyvuoti nuo pradžios balandžio mėn. š. m. Visas lėšas ir kitokius reikalus atlieka ir padengia 60 kp. nariai, po kurios globa ir „carteriu“ draugijėlė yra.

„Bijunelio“ valdyba, mokytojus ir kitus viršininkus renka kuopa. Prie „Bijunelio“ gali prigulėti lietuvių vaikai nuo 8 iki 18 m. amžiaus, kaip berniukai, taip ir mergaitės, jokios pinigškos duoklės mokėti nereikia. Geistina, kad tėvai nesibijotų leisti savo vaikų prie šios draugijėlės, nes ji sutverta dėl lietuvių darbininkų vaikų, be skirtumo tikėjimo ir pažiūru. Pastaruoju laiku prie „Bijunelio“ jau yra susispietę 100 su viršum vaikų. Kuopa iš savo tarpo išrinko globėjus ir mokytojus, kurie 2 vakarų pašvenčia ju lavinimui ir mokiniui. Mokslas padalintas į 2 skyrius. Pirmame mokina nuo A B C skaityti ir rašyti. Antrame lavinama tolimesnė rašliavoja. Taip pat mokina yra dainų, žaislų, deklamacijų, lošimų ir grynos lietuvių kalbos. Per tą trumpą laiką dalis vaikų jau gerai deklamuoja, žaidžia ir rengiasi vaidinti veikalėlių „I Moksle“ čia ju neskirto jokios pakraipos vienas kitą mokinama gerbti. Mokytojai sergsti ir tėmija kiekvieną ju žingsnį.

N. Januška,

„Bijunelio“ organizatorius.

## Pajieškojimai

Pajieskau sesers Elzės Naikelutės-Balcunienės. Meldžiū žinančius ją pranešti.  
Andrius Naikelis,  
1547 N. Wood st., Chicago, Ill.

Pajieskau savo tėvo Stasio Abečiūno iš Suvalkų gub., Seinų pavieto, Laidžiū parapijos, Tarnaukos kaimo, apie 25 metai kaip Amerikoj. Gyvena Elizabeth Port, N. J. 4 pėdų aukščio, 65 metų amžiaus. Jis pats arba kas jį žino, malonėkit pranešti, už ką skiriu \$5.00.  
(37)  
Stasis Abecunas,  
3917 Barnes ave., Williams Bregh, N. Y.

Pajieskau dedės Jono Runkšnaičio Kauno gub. ir pavieto, Pantvardžių kaimo Skirsnemunės parap. 27 metai Amerikoj, 10 metų atgal gyveno Philadelphiaj. Pa. ir nuo to laiko negirdėt. Turiu labai svarbų reikalą. Kas apie jį žino ar jis pats malonėkit atsisaukti šiuo adresu:  
Franciskus Runšnaitis,  
82 So. Cherry st., Wallingford, Conn.

Pajieskau brolio ir seserų Ilaro Miskinio, Marijonos ir Domicelės Miskinaičių. Apie 8 metai Amerikoj, Vilniaus gub., Kanaos val. (Turbut Kernavos. Adm.), Mikulčiųnų sod. Meldžiū atsiliepti patis, o jeigu kas praneš, apturs atlyginimą:  
(36)  
Petras Miskinis,  
37 Joseph Lane, Wilkes-Barre, Pa.

**JIESKAU DARBO**  
Skutyklų (barbernė); kam toks darbininkas reikalingas, atsisaukite laišku:  
K. Jonuševičius,  
28 Broadway, S. Boston, Mass.

## “JAUNOJI LIETUVA” ILIUSTRUOTAS LITERATūros, MOKSLO VISUOMENES MENESINIS LAIKRAŠTIS.

Išėjo iš spaudos jau penktas numeris. „JAUNOJI LIETUVA“ laikosi bepartinės pažangiosios pakraipos. „JAUNAJAI LIETUVAI“ sandarbininkauja, pradžioje ir pakviesta sandarbininkauti beveik visi pirmaeiliai mūsų poetai, beletristai, mokslininkai, publicistai ir t. t. „JAUNAJA LIETUVA“ leidžia bendrovė, inkorporuota pagal Illinois valstijos tiesas. Kiekvienas, kuris užrašys nėmažiau kaip tris metinius prenumeratorius „Jaunajai Lietuvai“, gaus dovanų 6 knygas V. Kudirkos raštų, T. M. D. išleistų. „JAUNOJI LIETUVA“ kainuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50, pavienis numeris 25 centai. Visą ką siųskite antrašu:

“JANOJI LIETUVA”  
4611 So. Paulina street, Chicago, Ill.  
Pavieniai numeriai galima gauti „Keleivio“ redakcijoj už 25 c.

Pajieskau savo vyro Ignoto Kripaičio, kuris dabar, kaip girdėjau, radinasi John Karpis. Jis gyvena Brooklynje ir jau 5 metai kaip mane apleido. Jis paeina iš Laifuvos miestelio, Šaulių pav., Kauno gub., vidutinio ūgio, truputį rauplėtas, išrodos senyvas, 46 metų ir moka daug vsokių darbų. Kas apie jį žinotų, kur jis gyvena, labai prašau man apie tai pranešti šiuo adresu: (37)  
Julijona Kripaitienė,  
251 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.



Kiekvieniui duosiu \$25.00 dovanų kas pirmutinis praneš, kur randas šitas vyras, kurio paveikslas čionai patalintas. Jis vadinas Kazimier Grigalaitis, apie 27 metų amžiaus, plaukai tamsūs, veidas raudonas, kalboj tankiai var-toja priežodį „ky-ne-ky.“ Išrodo taip kaip ant paveikslu.  
(36)  
Juzeфа Kalinauskis,  
1 Arther st., Roxbury, Mass.

Pajieskau apsidėmimui blaivos ir doros merginos, nuo 20 iki 28 metų amžiaus. Aš esu 28 metų. Pateisinu žinias suteiksiau laišku. Meldžiū atsisaukti ant šio adreso:  
J. Vasaitis,  
(35)  
P.O. BOX 172, Wilkes Barre, Pa.

Pajieskau draugų: S. Janiškevičiaus ir V. Jesulio, abudu Kauno gubern., Šiaulių pav., Papilės par., Kinkų kaimo. Meldžiū jų pačių atsisaukti arba žinančių pranešti, už ką busiu dėkingas.  
Juozas Vygandas,  
BOX 217, E. Arlington, Vt.

Pajieskau nuosio Kazimiero Kanciaus, Kauno gub., Raseinių pav., Andrejavos par., žadeikių sodų; apie 15 metų Amerikoj, girdėjau gyvena Wilburton, Oklo. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiū atsisaukti arba kas jį žino malonėkit pranešti.  
Povilas Baltrunas,  
1615 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieskau pusbrolio Kazimiero Kojelio, Šiaulių pav., Kauno gub., Lukės parap. Vikšnių sodus. Pirmiau gyveno Back Mountain, Pa.; ir brolio Juozapo Karpinskio Vikšnių sodus. Jie patis lai atsisaukia arba kas apie juos žino meldžiū pranešti, už ką busiu dėkingas.  
Felisija Karpinskiūtė,  
43 Webber st., Roxbury, Mass.

Pajieskau draugo Antano Matašiu-no, kuris išvažiavęs iš Tilžės Breman paliko man 1 rub. pinigų pagalbai. Jisai vilnietis, Trakų pav., Kasedorių parap. Skaityti jisai nemoka; jis žadėjo važiuoti Philadelphiaj pas mano tėvą, bet aš atvykęs ju neradau. Kas jį žino bukit geri pranešti.  
Juozas Stapankavičius,  
2906 Elsworth st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau draugo Prano Navardausko, Kauno gub. ir pav., Baisogalos parap., Papaliukų kaimo. Kas jį žino, arba jis pats atsiliepkite.  
Pranas Mažilauskis,  
1317 — 49 ct., So. Cicero, Ill.

Pajieskau Elzbičtos Papsaitės, Kauno gub., Telsių pav., pirmiau gyveno Plungėje, girdėjau neseniai atvyko Amerikon ir apsigyveno Chicagoje. Meldžiū atsisaukti:  
F. Steponavičius,  
4623 S. Rockwell st., Chicago, Ill.

Pajieskau brolio Juozapo Merkevičiaus ir pusbrolių Juozo Vilyo ir Jurgio Skrudziū. Suvalkų gubern., Vlkaviškio pav., Pajevonių par. Brilis 20 metų Amerikoj; pirmiau gyveno Brooklyn, N. Y. Turiu svarbų reikalą. Kas apie juos žino, malonėsite atsisaukti.  
Jonas Merkevičius,  
BOX 282, Shawanegan Falls, Canada.

Pajieskau draugų: Juozapo Paznokaičio, gyvena Philadelphia Pa. Pranciško Skilandžio, Juozapo Sinkavičiaus, Andriaus Zemačio. Girdėjau gyvena Brooklyn, N. Y. Jie patis ar kas juos žino malonėsite atsisaukti.  
John P. Pohl,  
61 I. street, So. Boston, Mass.

Pajieskau savo pusseserės Magdės Milčunienės, po tėvais Sudėjietės, Suvalkų gub., Senapylės pav., Bagotosios kaimo. Pirmiau gyveno apie Chicago, Ill. Malonės atsisaukt.  
M. Mikolavičienė,  
Cheshire, Conn. Reformatory.

Pajieskau brolio Antano Mačiulaičio, Kauno gub. ir pavieto, Sereždžiaus parapijos, Papartinės kaimo. Pirm džiū jo paties atsisaukti, arba kas jį žino pranešti, už ką širdingai busiu dėkingas.  
Stanislovas Mačiulaitis,  
107 Ames st., Montello, Mass.

## PAJIESKOM KUNIGO

Parapijonai švento Petro bažnyčios ant Town of Lake Chicago, Ill. Vie-nam kunigui per sunku ant dviejų parapijų kurios susideda iš kelių sim-tų parapijų. Taipgi studentas ku-ris eina seminarijon ir nori baikti moksli kunigo, taipgi turi progą tuo-mi pasinaudoti  
(35)

Su pagarba  
Komitetas švento Petro parapijos  
4612 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

## IDEALIS TEATRAS

Dainos ir šokiai

Būs subatoj 29 Rugpjūčio-August, svetanėje TOWN HALL, Main st., Hudson, Mass. Prasidės 7:30 vaka-re. Pasilinksmimas bus labai gra-zus, įžanga pigi, todėl visus Hudsono ir apilinkės lietuvius meldžiam atsi-lankyti.  
Su pagarba L. T. D. S. R. Co.

## VIRŠININKŲ ADRESAI

D. L. K. Vytauto Draugijos, TACOMA, WASH.  
D. Giedminas, prezidentas, 5822 Wash. st., S. Tacoma, Wash.  
V. Kavaliauskas, kasierius, 8401 So. Park ave.  
J. Adomavičius, sekretorius, 3732 S. Hosmer st., Tacoma, Wash.  
Susirinkimus laiko pirmą nedėlią kiekvieno mėnesio, 2 valandą po pie-tų, saleje Milwaukee Beer Hall, 2148 Jefferson ave. Gali prigulėti visi vyrai ir moteris be skirtumo pažval-gų ir tikėjimo. Įstojimą moka pa-gal metus, mėnesinės \$6c. Susirgęs gauna \$5.00 savaitė. Taipgi turi knygyną pas J. G. Bendrik, 1457 East 26th st., kur galima gauti dy-kai knygas pasiskaitymui.  
(36)

## VESTUVES

(Scenai veikalas Mike Petrusko)  
Toj knygoj „Vestuvės“ yra dai-nu vyrų, merginų ir mišriam chora-mų yra arijos įvairių balsų so-listams ir solistams: yra ir šokių. Dabar užsirašant ir prisunčiant ant syk pinigų, kiekviena kny-ga kainuoja 3 doleriai, vėlesniai, kuomet jau bus atspausdinta kai-nuos 5 dol. Neuzilgo išeis iš spau-dos. Adresuokite:  
Mr. M. PETRAUSKAS,  
366 Broadway, So. Boston, Mass.

## LIETUVISKAS EXPRESAS.



Pranešu visiems, kad aš laikau Ekspresą su pora arklių. Perkraus-tymams atlieku darbą kuogeriausiai ir pigiai; taipgi važiuoju ir į kitus miestus.  
(36)

## S. SIMON'S EXPRESS,

757 Maple ave., Hartford, Conn.  
Telephone: Charter 1225.

## LIETUVIŲ DRAUGIJOS, KURIOS TURI “KELEIVĮ” UŽ ORGANĄ

LIETUV. MOKSLO DRAUGYSTĖ  
Pittsburgh, Pa.

## LIET. NEPRIGULM. KLUBAS.

Chicago, Ill.  
Prezidentas — Jonas Vainauskas, 3239 S. Halsted st., Chicago, Ill.  
Prezid. pagalb. — Jonas Šimbels, 3253 S. Halsted st., Chicago, Ill.  
Prot. rast. — P. Keniutis, 2238 So. Halsted st., Chicago, Ill.  
Finansų rast. — Pranas Sandarga, 3251 Normal ave., Chicago, Ill.  
Kasierius — Vincas Puplauskas, 922 — 35th place, Chicago, Ill.  
Susirinkimai atsibuna kas paskutinę subatą kiekvieno mėnesio, 7:30 valandą vakare, „Aušros“ svetainėje, po No. 3149 S. Halsted st. Metinis susirinkimas pripuola sausio mėnesį. Bermaniai: Balandžio ir Spalio mėn. Pusmetinis Liepos mėn.

## DRAUGYSTĖ ŠV. PETRO No. 1

Town of Lake, Chicago, Ill.  
Valdyba.  
Pirmininkas — Steponas Morkunas, 1645 W. 47th st., Chicago, Ill.  
Pagalbininkas — Konstantas Iovaitis, 4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.  
Prot. raštininkas — K. A. Čiapas, 1736 W. 47th str., Chicago, Ill.  
Finansų raštininkas — P. Pivaronas, 4503 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.  
Kasierius — A. Blinstrupis, 4501 Hermitage ave., Chicago, Ill.  
Susirinkimai bus kas antrą nedėlią kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų bažnytinėj svetainėj, šv. Petro neprigulmings parapijos, 4536-48 So. Marshall ave., Chicago, Ill.

## TEVYNĖS MYLĖTOJŲ No. 1

Town of Lake, Chicago, Ill.  
Tėvynės Mylėtojų Draugystė No. 1 ant Town of Lake, Chicago, Ill. susirinkimai atsibuna kiekvieną pirmą nedėlią mėnesio 12 val. diena, A. J. Bieržynskio Salėj, kamps 46 to Paulina sts.  
Valdyba.  
Prezidentas A. J. Bieržynskis, 4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.  
Vice-prez — F. A. Misius, 5235 S. Bishoff st., Chicago, Ill.  
Prot. raš. — K. A. Čiapas, 1736 W. 47th st., Chicago, Ill.  
Turtų rast. — A. J. Kareiva, 1805 W. 46th st., Chicago, Ill.  
Kasierius K. K. Strzyneckis, 4612 S. Ashland ave., Chicago, Ill.  
Užžiūrojas org. Matausas Silkaitis, 3446 S. Emerald ave., Chicago, Ill.

## LIET. PASILINKS-DRAUGIAS KLUBAS.

Indiana Harbor, Ind.  
Prezidentas — S. J. Barzdys, 2120 — 137th st., Ind. Harbor Ind.  
Vice prezid. — Pr. Andrijauskis, 2120 — 137th st., Ind. Harbor, Ind.  
Prot. Rašt. — B. R. Yasulis, 2113 — 137 st., Indiana Harbor, Ind.  
Kasierius — Antanas Mikalocis, 2112 — 137 st., Indiana Harbor, Ind.  
Turtų rast. — Pranas Budis, Room 22 Palace Hotel, 3525 Deodar st., Indiana Harbor, Ind.  
Susirinkimai atsibuna nedėliomis po 15-to kožn mėnesį 1-mą valandą po pieų, Tony Mikalocis salėj, 2112 137th st., Indiana Harbor, Ind.

## PALAIMINTOS LIETUVOS DR-TE

Chicago, Ill.  
Valdyba.  
Prezidentas — Ed. Cepulis, 2030 S. Peoria st., Chicago, Ill.  
Prezid. pagalb. — A. Tamkevičia, 1916 Canalport ave., Chicago, Ill.  
Protokolų rast. — K. Meškauskas, 1616 So. Halsted st., Chicago, Ill.  
Finansų raštininkas — J. Syker, 5047 W. 32 st., Cicero, Ill.  
Kasierius — L. Kaspar, 3131 So. Wentworth av., Chicago, Ill.  
Organizatorius — A. Tamkevičia, 1916 Canalport ave., Chicago, Ill.

## TAUT. LIET. DR-STE SVIESOS ŽVAIGŽDĖ No. 1.

Town of Lake, Chicago, Ill.  
Susirinkimai atsibuna kiekvieną antrą nedėlią mėnesio Ciprijono Zatorskio Salėj, 4512 S. Wood str.  
Valdyba.  
Prezidentas — Augustas Barčius, 5235 Bishop st., Chicago, Ill.  
Vice-prez. — Jonas Wasilkevica, 4342 Paulina st., Chicago, Ill.  
Organo užžiūrotojas — Protok. raštininkas Vlad. Szarka, 4508 S. Wood st., Chicago, Ill.  
Kasierius — Kaz. K. Strzyneckis, 4612 S. Ashland ave., Chicago, Ill.  
Turtų rast. — And. Giedrimas, 4541 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.

## J. MATHUS

Geriausios Lietuvio SALONAS IR RESTAURACIJA Sveikie geriausios rūšies gėrimai ir užkandžiai. Patarnavimas prileikank. Parankiausia lietuviams užiega.  
J. MATHUS  
344 Broadway, So. Boston, Mass.

Ar turite nusipirkti gražią su daugeliu gražių paveikslų

**Sielos Balsai**  
POEZIOS  
Jeigu da ne, tai skubėk!  
Visose liuosose Valandos  
Tas tau draug s... geriausias. Atels, kad busi liudniausis. Užjauš skausmą, datys svietą  
Pakils mintis netikėta, Atgims noras, veikt, kovoti, Reik tik kartais pasvajoti.  
Grazi, didelė, arti pustrėčio simto 75c. puslapių, su paveikslais, eilių knyga:  
Ta pati knyga gražiais kietais \$1. audeklo, auksuotais apdarais:  
Gaunama



“KELEIVIO” KNYGYNE  
28 Broadway, So. Boston, Mass.



# HUMORISTIKA



Laiškai iš karės lauko.

Peterburgas, VII. 15. 14.  
Gerbiamieji "Keleivio" skaitytojai!

Prasidėjus Europos kare, vieni mano rupeščių buvo, kaip čia greičiau pakliuvus į didžiosios Europos karės vietas, kad iš ten prisitūstų "Keleivio" skaitytojams teisingus iš karės lauko žinių. Ilgai nelaukdamas sėdau traukinin ir išvažiavau New Yorkan.

Noriu važiuoti Europon, — surikau įeidamas į garlaivių kompanijos biurą.  
— Taip, bet gal but po kare, ne dabar — sako tarnautojas.  
— Tamsta turite žinot, kad visokia komunikacija dabar pertraukta ir jokių susisėsimų tarp Europos ir Amerikos negali but.

Tai tau ir liubokis! — manau sau. — Kas dabar daryti... Po šimto milijonų, eisiu ir galą pasidarysiu iš apmaudo, jei jau su "Keleivio" skaitytojais negalima pasidalinti teisingomis karės žiniomis, tai ir gyvent nenoriu... Taip, geriau lai jau ant visados bus užbaigta...

Ėjau, kaip tik, pro aukštą tulio New Yorko įstaigos bokštą. Nieko nē nebemastydamas įbėgau į vidų ir užlipau į pačią viršūnę. Atidariau pačiame pašelmeny langą ir trach-tararach žemyn. Krisdamas ant akmenų maniau jau, jog už sekundos kitos ir kaukelių nebesusirinksiu — tik iš sykio pajutau, kad pradėtu skrist augštyti, vietoj, kad pult ant žemės.

Kas do velnias — manau. — Nejaugi mane su "dušia" ir kunu į dangų angelas dumia, kaip nekaltą panelę Mariją?

Apsisūvalgiau. Žiuriu-gi mano lietsargis (parasonas) užsikabinęs už švarko, atsidaręs, o vėjas neša mane vis augštyti ir augštyti. Tokiu būdu buvo jis man vietoj orlaivio.

O tai šventas prietakis! — sušukau nustebejęs. — Taip pigiai galėsiu pasiekti Europą. Vėjas tik sušvilpė, suužė ir valiai nešti mane — tiesiai į jures. Neužlgo sutemo naktis, vėjas-gi mane nešė ir nešė, tyliai, išlengvo, augštai padebesiuose.

Apie 10 val. vakare pajutau, jog aš alkanas. Apgraibiau kišenes ir radau dvi sudžiūvusias "krekias" ir sutriuškines su geru apetitu — saldžiai užmigau, atsirėmęs į lietsargio iškias sprenžinas.

Anksti ryto pabudęs nuo sunkaus kosulio, pamačiau, kad aš skrendu netoli kažin kokio didelio miesto. Neužlgo aš jau skraidžiau virš augštų murų. Žiuriu, svarstau, trinu akis — gi ne kaip kitaip, — tai Peterburgas. Mano lietsargis-aeroplanas užsikabino už Isakijaus Soboro viršūnės ir aš atradęs dures, laimingai nulipau žemėn. Na, manau, ilgai nelaukęs drošiu pas carą su vizita. Paziūrėsiu ką jis apie karę mano, o kas svarbiausia, ar nežadagi Lietuvai autonomijos.

Cia sėdęs į rusiško vežiko ratus sušukau: "I žiemos rumus. Pusrublis."

Važiudamas manau, kaip čia dabar pakliuvus pas carą, juk, tie šunsnukiai sargai manęs neprileis. Beje, kam aš ir galvą ant pečių turėčiau? Pamatęs geltonai-žalią iskabą "Kazionnaja vinnaja lavka" —

jau buvau tikras, kad su caru pasimatysiu.

— Stoj! O tu kur? — Sušuko caro kareivis, atkišdamas durtuvą, kuomet aš jau rengiausi eiti prie vartų caro rūmų.

— Noriu matyties su caru — sakau.

— Pasportą turi — klausia piktai kareivis.

— Turiu, o kaipgi! — sakau, išimdamas iš kišenės degtinės pusbutelį ir duodamas ją nudžiugusiam caro ir tėvynės apgynejiui.

— Na, gerai! Stupai brat! Įėjau į priesenį, randu ten visą haremą merginų ir visos pašėlusiai gražios.

— Čevo izvolite? (ko teiksities) — Užklausė viena laibu balseliu.

— Norėčiau matyties su caru. Esu redaktorium lietuvių laikraščio "Keleivio", Bostone. Vadinuosi Velnį ponaitis.

— O, labai malonu! Batiška caras dabar labai lietuvius mėgia ir jis jus mieliai priims. Tečiau pirma turime Tamstą apjieskot ar neturite kokio ginklo, nes vyrai dabar karėje ir mes moteris dabar tą urėdą atliekame.

Ir emė gražuolė pas mane įieškot. Tai pirmą syk gyvenime turėjau su moteria reikalus: tai yra pirmą syk moteris graibė mane iš visų pusių. Tečiau jokio kovos įrankio pas mane nerado.

— Meldžiū su manim — pasakė.

Perėjus keletą kambarių mane sulaukė — sako, eisiu perstatysiu jums carui. Neužlgo sugrįžo.

— Batiška caras laukia jus.

Įėjau. Caras sėdėjo savo soste, panašiam į arių vyskupo sostą, Bostono bažnyčioj. Kojos padėtos ant minkšto aksomo išdabinto dyvono, ranoj-gi laikė kažkoki dvi knygu-ti. Priešais ant stalo stovėjo da apypilnis "monopolkos" pusbutelis.

— Sveiki gyvi! — sakau.

Zdravstuite! Sveikas! sveikas! Tamsta lietuvis?

— Taip.

Caras širdingai ištisė bato padą. Nesupratau kame dalykas. Palaikęs atkištą koją suriko:

— Na, palaizyk brol padą!

Aš dabar myliu lietuvius!

Pagloščiau carui koją:

— Nuleisk koją Tamsta — sakau — nes da gali mešlungis sutraukt.

— Kaip tai? Nenori laižyti? — užklausė nusistebejęs.

— Neturiu apetito!

— Tai keistas iš tavęs lietuvis! Visi lietuviai, kurie pas mane ateidavo, kaip štai: Yčas, kun. Laukaitis ir k., visuomet skyles mano paduose belaižydami padarydavo, bet aš lietuvius myliu ir jiems tą paveldavau...

Aš, brol, net lietuviškai mokiuosi!... Ot, kaip!... Paziūrė!

Cia jis man parodė lietuvišką Damijonaičio elementorių "Lietuviškas pradžiamokslis."

— Sėsk, brol, apie Lietuvą pašnekėsim!... Aš dabar taip lietuvius myliu, kad apie juos ir dieną ir naktį kalbėčiau... Ponomajėš, brat?

— Eee...

— Ot, brol, ką aš pasakysiu: Lietuviai geri žmonės, jie visuomet man buvo ištikimi. Kas kita su lenkais, tie, buntovščikai, kelia maistą ir šaukia autonomijos, aš jų Varšavos neginsiu, o jei nori lai sau ir autonomiją ima. Su lietuviais kas kita. Aš norėčiau, kad ir iš po vokiečio visus juos sutraukt, jie ramūs žmonės, prieš mane revoliucijos nekels...

Cia caras nusispiovė ant grindų ir sako: Sveikas! — Ačiu — atsakiau. Užsivertęs kelius gurgkšnius truktelėjo iš pusbutelio ir padavė butelką man.

— Tu, brol, lietuvių laikraščio redaktorius iš Bostono, a?

— Taip.

— Tai tu, brol, aprašyk į savo "Keleivį," ką aš tau sakau, kad aš labai, labai myliu lietuvius!... Aš noriu, kad visus lie-

tuvius ir iš po vokiečio atėmus sutraukt po "matuškos" Rusijos' o aš bučiau jūsų karalium... Ponia!

— Eee...

— Tai tu, brol, parašyk, kad visi lietuviai, kaip Rusijos, taip ir Amerikos padėtų man atsigint priešą ir butų ištikimi!... Nebijok, brol, veltui trisus neuėis... Rublių aš turiu da užtektinai... Juk ten Lietuvos didesnė pusė laikraščių jau man atsidavę su dušia ir kunu, o gir-dėjau ir Amerikoje yra man prie-lankių... Kai aš Vokietį sumušiu, tai jūs gausite visą kruvą mani-festų...

— O kokių? — paklausiau ne-iškentes.

— Ot, bra kokių! Ant geriausia įtaisytų kartuvių jus karti paliešiu. Kalėjimą naują Vilniuje pastatysiu ir šimtus mažesniuosius miesteliuose. Sibirą koki nors naują jums sumany-siu. Apie Lietuvos autonomiją galėsite sapnuot o lietuvių kalbą galėsite už dantų pasilai-kyt. Mokyklas galėsite pakeist kalėjimais... Juk kuriems vel-niams mokyklos reikalingos? — Tik maistiniųkų jos privauso... Ot, kaip!

— Eee...

— Tai, kaip brol, parašysi?...

Aš tau tuojaus rublinių kruvą duosiu ir medalių užkabsinys.

— Pasilaikyk juos, care, dei savęs! Mės socialistai švilpiam ant tavo rublinių ir medalių!

— Kaip, tu Socialistas?

— Eee...

— Apsaugok Viešpatel!...

Caras emė žegnoties ir kniup-ščias nusirites nuo sosto, ku-liais pasileido palei rumus bėgt, tik duris ir grindis girgždėjo. Aš taipgi umai išėjau. Išėda-mas mačiau, kad net kareivis mano padovanotą degtinės pus-butelį trenkė į žemę ir pšilink-kes čiaudėjo...

Velnį ponaitis.

## Redakcijos atsakymai.

**E. Dubėnui.** — Jeigu esate lietuvis ir rašote į lietuviškus laikraščius, tai ir pavardę rašyk lietuviškai. Kas galėjo manyt, jog jūs pasirašote "Doobenas".

Kaslink klaidos, tai ne mes ją padarėme. Pas mus tebėra rankraštis, kuriame skamba: "užkviesta visos dr-jos." Toliau-gi aprašinė-jate, kaip šv. Jurgio drau-gija atsisakė nuo dalyvavi-mo. Rašykite aiškiau, tai nereiks dejuoti už savo klai-das.

**K. Rugieniui.** — Nedėsimė. Vieta brangi. Ginčai-gi tu-šti, juk tasai žmogus nebuvo įvardytas, o tik raidėmis pa-minėta. Sekantį sykį pana-šioms korespondentams pas mus nebus vietos.

**Povui.** — Drg. S—ko ko-respondenciją dėdami ne-manėme, kad jis draugą su-kritikuotų, bet dėjome, nes buvo daug sveikų minčių iš-reikšta, apie darbą ir dar-bininkų padėjimą. Nebeap-simoka ginčyties.

**Lietuvoj Augustam.** — Ne-parašėte nė kas tą pikniką rengė. Jei girtas senis su boba susipėsė, tai laikra-ščiui maža naujiena. Nedė-sime.

**C. Narbui.** — Ačiu už juo-kus, patalpinsime, tik ne taip greit.

**Jonui Griškai.** — Taip Ta-msta, visoki komunikacija nunai sustabdyta ir joki lai-šškai Lietuvon, nė iš ten eiti negali.

**Nekaltam avinėliui.** — Svei-kas, pasirink kitą slapyvardį, nes tokiu slapyvardžiu jau nuo tulo laiko pasiraši-nėja kitas mūsų bendradar-bis.

Apie grąšinimus, kad nei-ną išpažintin ir nemoka kun. \$6.00 negalės dirbti "drataunioje," — nedėsimė — kunigai visur žmones mulkina, nes jų toks ama-tas. Ant klausimo atsaky-sime laišku.

**John Conser.** — Klausiat, ar bus "Keleivijė" vietos pradėtam jūsų vertimui. Gera veikalui, ar jis originalis ar vertimas, "Keleivijė" visuomet vietos bus. Teiksitės išvertę prisiusti—pažiūrėsime. Iškalno nieko negalim pasakyti, nes neži-nom, ką verčiat.

**Dr. B. G. WERNICK**  
LIETUVISKAS D-RAS  
Gydo visokias vyrų, moterų b vaikų ligas; net ir chroniškas ligas. Priėmimo valandos: nuo 1 iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. (38) Telefonas,  
259 Hannover st., Boston, Mass

**APTIEKA**  
galit susikabēt  
**LIETUVISKAI IR RUSISKAI**  
Vaistus sutaisom nuo visokių ligų ir su didžiausiu saugumu. Užlaiko-me ir Trejų devynerių, kaina 20 c. už boksa. Galit susikabēt pas mus savo kalbą.  
**S. FELDMAN**  
310 Harrison ave., Boston, Mass.

**M. Gallivan Co.**  
Užlaiko geriausį  
Elių, Vyną, Likierius ir kitokius gardžius gėrimus o taipgi ir geriausio taba-ko Cigarus.  
Meldžiame užteiti o visados rasite grajų patarnavimų.  
362 2nd st., So. Boston.



**LOWNEY'S**  
CREST KENDŽIŲ  
o ji niekad nepamirš jus, nes kendžiū gardumas priverčia ją jus mylēt. Reikalaukit visur ir visada Lowney's Crest Kendžių. Jeigu negali gaut kitur, tai prisiskų mums dolerį, o gausi vieną svarą geriausių Amerikoje iš-dirbtų kendžių.  
**K. SIDLAUSKAS**  
Generaliskas agentas Bostonui  
226 Broadway  
SO. BOSTON, MASS.

## Siutus ir kitokius Rubus Duokit pasiut mums!



Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigų ir turėsite gražius rubus. Mės imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni.  
**Gorus vyrams Siutus ir Overkotas pigliausiai ir goral.**  
Musų firma randasi ir Califor-nijoj, todėl mės greičiau pagau nam visokias naujausias formas.  
Jolgu norito turēt gorus rubus pi-gol, tad atokit pas mus.  
T taipgi išvalom ir išprosimam vi-sokias Vyrų ir Moterų drapanas.  
Tikras Jūsų brolis lietuvis  
**Z. Budreckis**  
1222 W. Broadway, ir 20 Ames St., So. Boston, Mass. Montello, Mass.  
Telefonas: So. Boston, 21013.

Tik ką išėjo iš po spaudos antra laida  
**DR. F. MATULAIČIO**  
**TEISINGOS PASLAPTIS**  
MOTERŲ LYTIŠKOS HIGIJENOS KNINGELĖ  
Ši kningelė svarbu perskaityti kiek-vienam, VYRUI, MOTERĖI ar MERGI-NAI. Ji visais ligas nadinga ir žingeid-i ji parasyta labai užsimanant ir gausiai paveiklota. Prisiųsk šią krakos lenk-keles, o tuojaus aplaikiš tą žingeidžią kningelę. Adresuok:  
**M. G. VALASKAS**  
249 Kensington Ave. Chicago, Ill.

**Lietuviškas D-ras M. Ziselman.**  
7 Parmenter St.  
Boston, Mass.  
Visokias ligas gy-dau pasekmingia-usiai. Ateikit tie-siog pas mane i trepaus viršū-telkiet į aptiek-čią: mano durys bal-tos arba telefona duok o aš ateisiu. Ofiso valandos Nuo 9 iki 11 ryte nuo 1 iki 2 ir 6 iki 8 vakare. Telephone 1967-9 Richmond 2622 R. Ryte, 155 Chestnut str., Chelsea Park

**PUIKI DOVANA**  
KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ka-reikla daryti apstirus, taip-pat ir kur greit išsigydyti, ly-giai ta knyga  
**"DAKTARAS"**  
parodo, kaip nuo ligų apsaugoti.



ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netil pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų greit išsigydyti, bet taip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsaugoti.  
KNYGOJ "DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei moralinį lygį gyvenimui ir aiškiai, aišriai taip išdė-dina, jog kitose knygos to visko negali at-rasti. Šia knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterai labai reikalinga turėti, kad žinotų kaip ir ką daryti, seniams ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negali aprašyti, bet tik perskačius knygą at-ra-site.  
ŠIA KNYGA iliustruota puikiais moks-liškais paveikslais ir apie žmogaus kūno su-budavimą su visokiomis paslaptimis užaugusiems žmonėms tiktama.  
YPATINGAI serganti, nesilipę, sklin-rę, pasigudrę per jaunystės klaidas ir var-gi nami visokiomis, kaip paprastomis žviesio-mis teip užsienėjusioms ligomis, šioje kny-goje atrastie tikrą rodą.  
Jei sergi ant kokios nors ligos, tai pirmas ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vertosi lietas, reikia perskaityti kny-gą "Daktaras", nes didelis daugybė žmonių, kurie tik perskaitę šią knygą, išsigy-dė.  
TODĖL, kad ta knyga dėl laho vime-mės išdota, tai kiekvienas ją apturės VISAJ DOVANA, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisistatimą.  
REIKALAUD KAD SIANDIEN, išterpant šią apgarnimą ir adresuok teip:  
**The Philadelphia M. Clinic,**  
1117 Walnut st.,  
PHILADELPHIA, PA.  
TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Kad sergi, jautiesi koki nors nesveikumą ir reika-lauji geros, teisingos pagalbos, kad trumpam laika galėtum išsigydyti, tai atsiųsk prie Profesionalisto Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuvišką kalbą. Rašyk arba stek.  
OFISO VALANDOS: KASDIEN nuo 10 30 ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utar-nais ir pėntynioj vakare nuo 6 iki 8.

**SKAITYTOJŲ ATIDAL**  
Mairindami adresą, praneškite redakcijai per atvirutę, pasiūlydami nemainius nurodytos formos. Jeigu kuriame per atvirutę nepaėranku pripil-dykite tą blanką ir prisiųskite redakcijai. Adresą mainiamai gavėms vardą pa-rašykite raidė ir raide taip, kaip užrašyta ant tos gavėms kampo, tada išveng-sim daug nesamgamų ir patįs gausite visada laikraštį.  
**PERMAINAU ADRESĄ**  
SENAS ADRESAS:  
Pavardė ir vardas.....  
No..... Street,  
Miestas ir valstija.....  
NAUJAS ADRESAS:  
Pavardė ir vardas.....  
No..... Street,  
Miestas ir valstija.....  
PASARA: Kiekvienas "Keleivio" skaitytojas gali žinot kada pnenumerata už laikraštį pasibaigė tėjiant ant adreso raudono sklypelio, kur gale skaity-tojo pavardės yra numeriai. Ant keno adreso stovi numeriai 28-4, reikšia, kad pasibaigia su laikraščio No.28 1914 m. Kurį pavardės gale stovi 15-4, ty penumerata i šibaigė su laikr. No.15 ir turi atnaujint ar paprašyt redak-cijos, kad nesulaikytų. Taisgi gerbiamieji skaitytojai, atkreipkit atidą ant šitų nurodymų ir matydami savo pnenumeratą išsibaigusia tuoj atsiųskite. Su pagarba "KELEIVIO" Administracija.

**JOHN KULBOK CAFE**  
Sveikas gyvas brolau! Seniai ma-cėmės, gal jau kur nors į kitą mies-tą persikėliai?  
O ne, da vis čia pat gyvenu, bet senia tam krašte lan-kius ir ne-randa JONO KULBOKO. O, brolau, jau jis persi-kėlė į kitą vietą, ana ant kampo So. 1-mos ir Wythe ave.  
Dabar jis ten įtaisė visokius paran-kumus ir gražius kambarius nakvy-mams. Vasarą kambariai vėsūs, o žiemą šilti. Todėl visiems gali pa-art atsilankyti į  
**JONO KULBOKO CAFE**  
291 Wythe ave., Brooklyn, N. Y. (21.5)

**Ant 21 akmens**  
Gelkelio laikro-dia šriubeliu už-sukamas, vyriš-ko didumo, ant 20 metų aukso-tas su išrašytai dubeltavais vir-šais. Labai tei-singi eina skil-rimas ypatingai geležinkelio važio-jantiems žmonėms, kuriems reikia vi-suomet tikras laikas žinoti. Grava-tuosias ant 20 metų. Ypatingas pasi-lijimas. Mės išsisiūmė šį laikrodėlį ant kiekvieno adreso už \$5.75 C. O. D. ir persiuntim kaštus, su teise jums viską peržiūrēt. Jei busi neužgan-dintas, nemokėk nė cento. Atsimin-kite, jus užmokėtumet už tokį pat laikrodėlį apie \$25.00, jei pirktumet citur. Puikus auksuotas lencingilis ir kabutis dykai su kiekvienu laikro-šliu.  
**Excelsior Watch Co.**  
96 Atheneum Bldg., CHICAGO, ILL.



**"NEW PERFECTON" VIREJA**  
Užlaiko virtuvę švariai, ir jos šeimyna gyvena gerai, praleidžia mažai, nes ji vartoja  
**New Perfection**  
WICK BLU FLAME  
**Oil Cook-stove**

New Perfection pečius No. 5 su beug-niniu virejū, yra paskiausias pagerini-mas tų pečių. Beugnisis virejas yra sudėjimas pečiaus ir virimo įtaisos. Yra tai dalis pečiaus, kur gali virt be jokio vargo ir prižiūros.  
New Perfection nepadaro jokio nešva-rumo arba karščio virtuvėj. Prekiuoja kuriai mažiau kaip kiti pečiai.  
New Perfection pečiai su 1, 2, 3 ir 4 knatais. Geležinis šildytojas ir virimo kninga duodasi dykai su kiekvienu pe-čium. No. 5 turi šutinimui ir apkepini-mui įtaisas. Jos taipgi galima gaut atskirai del kitų pečių.  
Pas visus pardavėjus visur, arba rašyk reikalaudamas katalogo.

**STANDARD OIL CO.**  
of New York  
New York Albany Buffalo Boston



## Visokios Žinios.

### NEUŽMIRŠKIME IR NAMINĖS KARĖS.

"Appeal to reason" rašo: "Kuomet viso pasaulio akys atkreiptos į Europą, nereikia užmiršti ir tos žiaurios klastos kovos, kuri dabar siaučia Coloradoje. Jei šioj kovoj John D. Rockefeller apgalės sukilusius savo vergus Coloradoje, tai sekantis jo žingsnis bus pavergti darbininkus kiekvienoje valstijoje. Jeigu jau pasiseks visuotinas suėmimas ir uždarymas kalėjiman darbininkų vadovų Forbes ir Ludlow apygardose, tai sekantis jo žingsnis bus įgyti galutiną kontrolę ant federalės valdžios Washingtono. Ir jeigu Rockefellerio bizniui tuomet bus reikalinga karė su sveltima šalimi, Washingtonas tą jo norą tuojaus išpildys, taip kaip beprotiškas kaizerio palėpimas stumti karėn Vokietiją buvo išpildytas Berlyne."

"Dabar yra laikas Amerikos darbininkams apsisaugoti. Laukti, pakol valdantieji klasė visai įsivyras, darbininkams reikėtų savžudystę. Tuomet bus jau per vėlu. Todėl ne vienas susipratęs darbininkas lai neužmiršta svarbiausio šandieninio reikalo prieš Amerikos visuomenę, o tuo reikalu yra: **Colorado turi but nuo Rockefellerio paliusuota!**"

"Appeal to Reason" agituoja, kad teisėjas McHendrie, aiškiausias Rockefellerio įrankis, būtų tuojaus numestas nuo savo sosto. Tas teisėjas paleido iš kalėjimo profesionalų Rockefellerio razbaininką, užmušusį darbininką, o unijos organizatoriaus Uhlich'o neleidžia už jokią kauciją.

Uhlich sėdi Los Animas kalėjime su savo draugais jau septintas mėnuo. Štai, kaip jis pats apie tai rašo: "Daugelis iš mūsų čia sėdi jau pusę metų su viršum be teismo ir nė po kauciją jų neišleidžia. John Uri ypač reikalauja pagalbos, nes tai senas žmogus ir sunkiai serga; jeigu tuojaus jo nepaleis ant saulės ir gryno oro, jisai mirs."

"Kada buvo čia milicija, jie kankino kankinius kuojiauriais būdu, badydami durtuvais kojas per kiauras naktis, kad nedavus žmonėms užmigti ir tokiu būdu priverstus juos prisipažinti prie prasižengimo, kurio jie nėra papildę. Kalinius išveža slapta į kompanijos agento Northcut'o ofisą ir tenai vėl juos kankina."

"Kalėjimas šitas yra privatinis, užlaikomas kasyklų savininkų; jie kiša šičion ką tik jie nori, kas tik prieš jų reikalus kuomi nors nusidėjo."

"Šičion sėdi vienas mano draugų, Mike Zuzie, kurį jie kaltina už pasikėsinimą prie žmogžudystės, ir tai ne už vieną pasikėsinimą, bet už penkis, nes tame automobilyje, į kurį, kaip jie melagingai tvirtina, jis šovęs, buvo 5 kompanijos razbaininkai."

"Kompanijų agentai, kurie užima visas valdžios vietas, juokiasi iš įstatymų ir elgiasi su darbininkais taip, kaip jiems patinka."

**Francuzai nutraukė gedulius nuo Strassburgo stovylos.**

Pereitoj savaitę Paryžiuje buvo nepaprastai entuziastiška patriotų demonstracija. Atėjus žinai, kad francuzų kariūnėnė sumušė Alzase vokiečius ir ketina traukti į Strassburgą, tukstancijai francuzų susirinko ant Place de la Concorde ir nuplėšė nuo Strassburgo

stovylos gedulių skraistę, kuri buvo užkabinta 40 metų atgal, kuomet po dideliai kovai prusai atėmė iš francuzų Strassburgo miestą.

Place de la Concorde yra įdomiausi skvėru netik Paryžiuje, bet gal ir visam pasauliui. Viduryj skvėro purkščia du milžiniški fontanai. Tarpe fontanų stovi dailus keturkampis stulpas, 3,000 metų senumo, atgabentas Francuzijon dar Liudviko Filipo. Apie tą viską rymo milžiniškos 8 moterų stovylos. Kiekviena jų stovylos reprezentuoja didesnį Francuzijos miestą, butent: Lille, Bordeaux, Romen'a, Brestą, Marseille's, Lyon'a, Nantes'a ir Strassburgą.

Kuomet vokiečiai 1875 metuose Strassburgą užkariavo, linksmi francuzų sostinė Paryžius apsidengė geduliais. Paryžiečių širdgela buvo taip didelė, kad jie uždengė Strassburgo stovylą juoda skraiste, kuri kabojų iki šiol, visuomet jiems primindama tą skriaudą, kokią vokiečiai buvo padarę francuzų tautai.

Bet šiandien yra kitaip: Juoda gedulių skraistė nuo Strassburgo stovylos šiandien vėl nutraukta, o papuosta gėlėmis ir vainikais. Ir laike tos ceremonijos francuzų entuzijazmų nebuvo rubežų. Griežė muzika ir tukstancijai paryžiečių dainavo tautišką savo himną Marselietę.

**3 milijonai rusų gatavi .i muši.**

Romoj gauta iš Peterburgo žinia, kad Rusija turi jau sumobilizavus 3,000,000 karių. Vienas milijonas iš jų dabar traukia ant Vokietijos ir esąs jau už rubežius; kitas milijonas siunčiamas Austrijon; pusė milijono stovi Turkijos ir Rumunijos pasienyje, ir pusė milijono karių esąs atsargoj. Rusų kariūnėnė vadovauja didis kunigaikštis Mikalojus.

**Anglai paėmė 2 vokiečių laivus su pinigais.**

Iš Lisbonos (Portugalijoje) pranešama, kad ties Oporto kariskos anglų laivas suėmė vokiečių garlaivį "Cap Ortelag", kuris plaukė iš Argentinos Vokietijon su \$5,000,000.

Kitą vokiečių laivą anglai sugavo netoli Amerikos.

**Žmonių pinigai bankose eis karės reikalams.**

Sudėti Vokietijos bankose žmonių pinigai likos paimti karės reikalams. Tokių pinigų buvo \$7,500,000,000.

**Cukraus svaras jau 10c.**

Chicagoj cukraus kainą pakilo jau iki 10c. už svarą. Taip pat pabrango ir kiti daiktai. Mat, kilus Europoj kare, Amerikos kapitalistai nutarė, kad prie pačios progos ir čia galima žmones plėsti. Moterų organizacija Chicagoj nutarė nepirkti mėsos ir tokiu būdu boikotuoti augstą jos kainą.

**Sužeista 26 pasažieriai.**

Netoli Nashville, Tenn., 14 rugpjūčio nusirito nuo geležinkelio du vagonai. Katastrofoj sužeista 26 žmonės, 9 iš jų gal mirs.

**Lietuvė norėjo nusinuodyti.**

Iš Girardville, Pa., mums rašo: Rugpjūčio 10 d. čia kėsinosi nusižudyti J. Kienė, gyvenanti ant Ogden gatvės. Ji atsigerė nuodų, ką bambadienius arba tarakonus nuodija, ir buvo jau francuzų kariūnėnė sumušė Alzase vokiečius ir ketina traukti į Strassburgą, tukstancijai francuzų susirinko ant Place de la Concorde ir nuplėšė nuo Strassburgo

Priežastis tokio jos pasiėgimo — šeimininkas nesutikimas. Jau bene trečią kartą dėl tos priežasties ji bando atimti sau gyvastį ir vis tais pačiais nuodais. Kaip ji, taip ir jos vyras yra dievobaimingi katalikai.

F. J. L.

## Korespondencijos

### MONTREAL, CANADA.

#### Patriotizmo apsvaigime.

Rugpjūčio 10 d. rusų, anglų ir francuzų patriotai, susivieniję į vieną būrį, surengė demonstraciją ir pasitrijų tautų konsulus išreiškė užuojautą Europos kareiviams ir didžiavosi, kad esą pasirengę važiuoti karėn. Mat, ištroško savo brolių, darbininkų šilto kraujo. Rusų konsulis pasakė pralaimą išreiškdamas nuomonę, kad kaip Europoj, taip ir čia tų trijų tautų žmonės turi vienyties ir eiti padėti kariui su priešais už tėvynę ir caro Mikalojaus garbę. Pabaigoje sako: "Dabar už paaukstinimą Rusijos garbės, visi ištarsime — ura."

Daugybė patriotizme apsvaigusių žmonių šaukė carui Mikel: "ura!"

Daugumos žmonių tebėra nenudžiuvę veidai nuo asarų išspausių kruvinojo Mikės nagais, tačiau savo patriotiškame užsidegime, jie vėl akli liko ir vėl tam budeliui šaukia pagarbą ir pasirengę už jį savo brolius žudyti. Kas-gi daugiau jei ne patriotizmas jiems akis apmulinio.

Vladas Bagočiūnas.

### GARDNER, MASS.

**Na-gi ir "sukritikavo."** Musų klerikalų šv. Petro ir Povilo draugija pasigarsino rengianti prakalbas paminėjimui spaudos atgavimo sukaktuvių, kuriose busią kritikuojami socijalistai. Paskirtą rugpjūčio 9 dieną susirinko visi fanatikai ir net tie, kurie jokių prakalbų nelanko, pamatyt kaip tuos socijalistus kritikuos. Štai pasilipa ant pagrindų kun. Meškauskas ir du klerikai, Petraitis ir Juškaitis. Kun. Meškauskas iš Athol, Mass. atsivežė ir bažnytinį chorą. Choristai silkių balsais užtraukė himną ir da kelias dainas. Paskui kunigėlis trumpai paminėjęs spaudos atgavimą, pradėjo girties, jog spaudos atgavimas tai esą kunigų ir klerikalų nuopelnai. Bet kai atsistojo kalbėti Petraitis, tai buvo ko pasistebėti. Jis visupirmu pasakė, kad nevalia iš publikos duoti klausimų. Na, ir kad atidare tas auksaburnis savo žiotis, kad pradės šaukti: Socijalistai pagonis, grovėjėi tautos, tikybės, mindžiotojai šventųjų paveikslų, paleistuviai ir t. t. Čionai pasipylė balsai iš publikos: "O iš kur imasi Macochai, šmidtai? Šalin šmeižikai! Čia tokių nereikia!" Kilo triukšmas. Publikoj šaukia: Man balso, man balso! Tada fanatikai pasistatė 2 policistus ir taip per visas prakalbas, kaip tik pradės meluoti, tuoj publika ir šaukia: Šalin Macochai! Tie "Macochai" matydami, kad čionai jiems ne Atholais, ir ne pasiseks suvilioti žmones, pasidarė minkštesni. Klausimus priminėjo raštu, bet publika griežtai pareikalavo, kad būtų klausimai duodami viešai, žinoma, turėjo su daugumos balsais sutikti. Klausimų gavo kuojiauriais: Kur peklia, dievas, dangus? Kodėl šunys geriau mylimi turčių, negu darbininkai? Kodėl kunigai priešingi darbininkų judėjimui? ir t. t. Ištiesų jie su

savo kritika patį save sukritikavo. Vyrūčiai, jums Gardnerį nėra vietos, nes vietiniai žmonės jau pažįsta vilkus avies kailiye.

Zanavikas.

### TOLEDO, OHIO.

**Nauja L. S. S. kuopa** Susitvėrus naujai L. S. S. 229 kuopai ir pas mus viešas veikimas pasididino, nors lietuvių skaičius čia ir mažas. Jaunutė kuopa darbuojasi gana energiskai ir pasekmingai. Susirinkimai esti per mėnesį po 2 sykų, kame daugiau susipratę nariai aiškina naujiems dalykų stovį.

Lietuvių čia yra apie 40—60 asmenų. Laikė 2 sąvaidų kuopos gyvavimo, narių greit bus jau apie 10.

Rugpjūčio 16 d. turėjome net bendrą lietuvių išvaizavimą į parką. Kuopos organizatorius pasakė jautrią prakalbą apie karės pragaištingumą, aiškindamas, jog šiandien tik vieni socijalistai bepalaiko V Dievo prisakymą: "Neužmušk," protestuodami prieš karę. Vėliau aiškino apie reikalingumą pašalpinės draugijos. Vienbalsiai nutarta sekanti nedėdienį sueiti pas A. Pilipavičių ir sutverti pašelpo draugiją.

Buvo žaidžiama, imama paveikslai ir t. t. Visi išsikirstė linksmi ir užganėdinti.

Lašakė.

### FITCHBURG, MASS.

I "Keleivio" N. 31 buvau parašęs žinią apie Liet. Jaunimo pašelpinės dr-jos pikniką. Teisybė buvo blavus piknikas, bet apie prakalbas, ten padaryta klaida. Kalbėjo ne klerikas Petraitis, bet, drg. M. Husevičius L.S.S. 40 kp. narys ir mėginuo atsakinėti ant kleriko Petraičio užmetimų apie socializmą.

Lietuvos jaunumenės dr-ją yra laisva ir nieko bendro su klerikalų kalbėtojais ne-

nori turėti, todėl ir liepos 19 d. jokių klierikų su prakalbomis piknike nebuvo.

J. Lietuvis.

### DETROIT, MICH.

#### Paskaitos ir prakalbos.

Liepos 26 d. L. S. S. 157-ta kp. parengė paskaitas ir prakalbas. Paskaitos buvo skaitoma temose: 1) "Dėl ko mes turime but socijalistais?" — skaitė drg. Kazys Stankus ir 2) "Žmogaus kraujas ir jo veikmė žmogui" — drg. D. Kasparka. Pirmoji paskaita, kaip matyti iš temos, būtų buvusi gal ir gana naudinga, bet ją reikia pavadinti nevykusia, nes skaitė suvis silpnai ir dauguma nesuprato apie ką skaito. Antroji D. Kasparkos paskaita buvo naudingesnė, nes buvo aiškiau skaityta. Buvo aiškinama ir rodoma, kokiame stovyje kraujas yra pas nekurius gyvūnus ir pas žmogų. Kad geriau tą visą paaiškinus, prelegentas turėjo tam tyčia ir gyvūnų (varlytę) ir per mikroskopą rodė publikai, kaip jos gislėse kraujas plaukia. Žmonės tuom labai įdomavo. Kai pradėjo rodyti, svetainėje kilo didelis triukšmas, mat, kiekvienas norėjo pamatyti kaip per mikroskopą kraujas išrodo.

Paskui kvartetas sudainavo gražiai dvi daini: "Paskutinį jau kartą šiandieną" ir "I kovą." Publika garsiai plojo dainininkams.

Paskui da kalbėjo drg. V. Ambrazaitis ir D. Kasparka; pastarasis vykusiai atsakė klierikui Pr. Rusiui ir B. Montvidui (A. Antonovui broliui) ir jų nepamatuotus užmetimus socijalistams. Jis pabaigoje kvietė klerikalus ir tautininkus stoti su socijalistais į diskusijas, kurios bus tam tyčia surengtos.

Prie L. S. S. 157 kuopos prisirašė 6 nauji nariai. Publikos buvo pilna svetainė. Genių dėdė.

## MICHIGANO FARMOS.

George W. Swigart, savininkas Swigart žemės plotų, praneša, kad An-ton Kiedis toliau nėra jo darbininku. Lietuviai visose Suv. Valst. žino pono Swigarto laukus Michigane. Didelė daugybė lietuvių turi jo žemės. Tas žemlapis parodo šiuo miestus Wellston ir Peakock, kuriuos Swigart įteigė. Jis pasiūlo daugias apilinkę Peakock ir čion bus atėityti lietuviškas miestas. Wellston, 12 mylių į žiemus nuo Peakock yra Michigano farmų raitinė, yra 8 automobiliai, su kuriais vežame parodyti farmas. Ponas Swigart parduoda laukus pats tiesiog lietuviams, tuo būdu jis apsaugoja nuo mokinio nuosimčių agentams. Jūs pirkdami nuo jo, žinote ką perkate. Jis daro didžiąsį biznį Michigano valstijoje, jis pirkvių veža pilnus karus parodymų savo žemės kas dvi nedėlios. Klausk ekskursijos dienos ir kek tau kaustus; nieko nereikalaujam už vežiojimą automobiliais. Turi 50,000 ekerių, iš kurių galima pasirinkti. Jo lietuviškos kolonijos Mason, Manestee ir Lake pavietuose, ir tai didžiausios Suv. Valst. Jis yra pardavęs šimtus farmų lietuviams, kurie čion apsigyvenę dar gerą biznį ant šios žemės. Jeigu tu neturi žemlapio tai rašyk mums tuojais ir gausi vieną, taipgi aprašymus ir pamokinimus apie šią naują Lietuvą Amerikoje, kur lietuvių yra liuosai neprigulmingi. Žemė nuo \$10 iki \$25 už ekerį netoli gražių ežerų, upių ir gerų miestų. Lengvoms išmokėsimis nuo \$50 iki \$200 ir po \$10 mėnesinės mokesčiai. Kada jūs žemę pusiau išmokėta ir jūs numirtumėt, tai likusi dalis išmokėjimui, bus be jokių kaštų perrašyta jūsų likusiai šeimynai. Kada už žemę jūs išmokėsite, tada mes jums paskoliname pinigų dėl visų kitų įtaisymų. Paklauskite pas kitus čion gyvenančius lietuvius; jie jums paaiškins apie pono Swigart turtingumą ir šviesų, teisingą apsiėjimą su lietuviškas, kurie turėjo kokius nors reikalus per praėjusius metus. Daugiausiai lietuvių iš įvairių valstijų pribuvo pirkti žemės šimt, ne kaip praeitais metais. Lietuviai suprato, kad jau laikas pasitraukti iš mainų dirbtuvių ir apsigyventi ant farmų. Mokyklos, geri keliai, telefonai ir t. t. viskas čion yra. Lietuviai čionai užsiima auginimu visokios rūšies žolių, kaip pašarų, taip ir dėl sėvės, taipgi augina gyvulius, avis ir t. t. Oras čionai toks pats, kaip mūsų tėvynėje Lietuvoj. Atvažiuok ir prisidėk prie lietuviškos kolonijos. Rašyk pas mus tuojais, o mes tuojais atsakysim lietuviškai. Ponas Swigart turi savo didelį biurą First Nat'l Bank namuose, Chicago. (35)

Adresuok:

**GEORGE W. SWIGART**

D. 1247 FIRST NAT'L BANK BUILDING, CHICAGO, ILL.

**EXTRA! 7 NAUDINGŲ DAIGTŲ VERTI 25 DOLERIŲ UŽ \$5.85 EXTRA!**



**NESIŪSK PINIGŲ!** Didžiausias pasiūlymas istorijoj. Tai yra negirdėta proga ant svieto. Idant supadindint žmones su mūsų geležinkelio laikrodėliai, ir kitais tavorais, mes pasiūlome elegantišką, puikiai išgrvairuotą laikrodėlį vyro arba moters, su skenuotais viduriais, už \$5.85, ir pridėsim 7 kvipų nikelinių revolverių, baks Havono cigarečių, poilį, retėlę deviatę ir pulkią Iplikų DYKAI. FILMAI GYVANTUOTAS laikrodėlis pats vertas \$15.00, o kiti tavorai \$10.00. Nepirk pinigų daigtų kitur, bet pamatyk mūsų laikrodėlius pirma. **PECIALIŠKAS PASIŪLYMAS:** Iškirk šį apgarinimą, prisipusk savo vardą ir adresą o mes pasiūlome vienką ant pažirtėjimo ir prabos. Jei patiks, užmokėsi agentui \$5.85 ir kaštus pristatymo. Rašyk šiandien. (37)

**FISHLICH & CO.,** CHICAGO, ILL.

### "KELEIVIS"

Parankiausias darbininkų laikraštis. Kaina Amerikoje metams tik .....\$1.50.

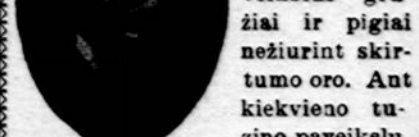
### J. ANDRIUŠIS

Geriausias lietuvis

Fotografistas

Traukiu paveikalus gražiai ir pigiai

nežiurint skurtumo oro. Ant kiekvieno tu žino paveiklų



pridedam DOVANŲ vieną didelį. Esant reikalui einam fotografuoti į namus. Paveikslai artistiški!

J. ANDRIUŠIS

453 Broadway, So Boston, Mass.

## Akušerka

Pabaigus kursą Woman's Medical College, Baltimore, Md.

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, toipgi suteikia visokias rodas ir pagarbą invairios moterų ligose.

**F. Stropienė** 6 Loring st., arti Rtr 7th st. SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston. 845 M.

**Dr. F. Matulaitis**

495 Broadway, So. Boston.

Valandot

Nuo 12-3 diena ir nuo 7-9 vakaro. Nėdėlioms iki 8 val. po pietų.

### Telėgiansia ir Geriamia

#### APTIEKA

Būtalem Receptus su didžiausia atyda, nežiurint ar lietuvis atveži ar amerikoniškas. Gyduoliai galite gauti, kokias tik pasakysite, vartoja, taipgi vienas reikiu lietuvis aptiekorius

**EDWARD DALY**, savininkas

18 Broadway, S. Boston, Mass.

Galite reikalaukti ir per laiklms o mes per ekspresą gydules pristatysim.

### El, Vyrai, visi pas

#### YUDEIKOI!

Jis užlaiko gerys Restoracijų, visokios rūšies Alans, Degtines, Vynus ir Cigare.

Priešnamiausia ir parankiausia vieta lietuviams.

304 Broadway ir 259 D streets, SO. BOSTON, MASS.

## "Keleivio" Kalendorius

1914 metams jau atspaudintas.

Šių metų kalendorius daug didesnis už pernykštį, 128 puslapių.

### TURINYS:

#### Statistika:

Pasaulio kalbos — Ilgiausios ir didžiausios upės pasaulyje — Juri didumas — Didžiausios pasaulie bažnyčios — Mylios įvairios šalys — Didžiausi universitetai Suvenytose Valstijose — Suvenytų Valstijų gubernatorių algos ir jų tarnystės laikas — Reikimė valstijų vardų — Ilgiausios pasaulie uilai.

#### Straipsniai, eilės ir paveikslai:

Kun. V. Dombekis (paveikslas su trumpa biografija) — Prabilk, o Laikie (eilės) — Gyvenimo drama (paveikslas) — Nelaimės ir sušeidimai — Kaip užlaikyti burą — Jan brekita (eilės) — Prietari apie mėnulio įtekėjimą — Duokti man kankles (eilės) — Moteris ir socijalizmas (paveikslas) — Žiema ant pievos (eilės) — Kas tai yra ugnis? — Užkiti, kankiti (eilės) — Pirmutinis jurių telegramas — Užtemki saulute (eilės) — Šis tas iš politiškos ekonomijos mokslo — Didė Samas ir ateivis (paveikslas) — Nemunas (paveikslas) — Teologų mokslas — Kapitalistiko surdymo ankuras (paveikslas) — Legalistiko kapitalistų tvarka (paveikslas) — Našlaičio tėvynė (eilės) — Lietuviai stambeldiai XVI šimtmetiye — Ilga, plati, tvirta nugara darbininko — Vaidelis iš streiko (paveikslas) — Čia ir dabar (eilės) — Jesus Varšavoje — Milicija pasitinka streikiorius (paveikslas iš streiko) — Musų žemė (eilės) — Legenda — Ateiviai įleiko darbo (paveikslas) — Poeto laidotuvis (sotiškas vaidelis) — Kaip atsirado raštas? — Juokai.

### KAINA 25 c.

"Keleivio" skaitytojams nusisim tik už 10 c. Kas nori tą gražų kalendorių įgyti, teiksias tuoj užsisakyti, nes vėliau gali nelikti. Suvenyokit dešimtuką į popierą, įdėkit į laišką (registruot nereikia) ir užadresuokit: **"Keleivis," 28 Broadway, So. Boston, Mass.**

## SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTA!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje! Jau nuo keliošikos metų Brooklyn-New York gyvenoj Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS apgrievis tikslu yra apsaugoti savo vienuosius nuo visokių ligų ir geriausiojo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųbių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų patirimum išrado daugybę specialiausių gyduolių, sužaisių iš avieziausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrantus ir gaunamas sekancios gyduolės:

|                             |         |                                |         |
|-----------------------------|---------|--------------------------------|---------|
| Kraujo Valytojas.....       | \$1.00  | Nuo galvos skaudėjimo.....     | 10c. ir |
| Gyvaties Balsamas.....      | 50c. ir | Nuo kojų nuospaudų.....        | 10c. ir |
| Nervų Stiprintojas.....     | 50c. ir | Nuo dantų gėimo.....           | 10c. ir |
| Vainas del Vidurių.....     | 50c. ir | Nuo peršalimo.....             | 10c. ir |
| Kraujo Stiprintojas.....    | 50c. ir | Plaukų stiprintojas.....       | 25c. ir |
| Nuo kosulio.....            | 50c. ir | Linimentas aru Expelleris..... | 50c. ir |
| Nuo gerklės skaudėjimo..... | 50c. ir | Nuo plaukų šilimo.....         | 50c. ir |
| Skilvinės priekos.....      | 50c. ir | Nuo Reumatizmo.....            | 50c. ir |
| Pigulios del kepenų.....    | 50c. ir | Nuo lytiškų ligų.....          | 50c. ir |
| Blakčių naikintojas.....    | 50c. ir | Nuo dusulio.....               | 50c. ir |
| Del švarymo šaltinė.....    | 50c. ir | Nuo kirmėlių.....              | 50c. ir |
| Anatrinis plovimas.....     | 50c. ir | Antiseptiška mosis.....        | 50c. ir |
| Nuo kojų prakaitavimo.....  | 50c. ir | Nuo viduriavimo.....           | 50c. ir |
| Gydanti mosis.....          | 50c. ir | Kastorija del vaikų.....       | 10c. ir |
| Antiseptiškas muilas.....   | 50c. ir | Prokios del dantų.....         | 50c. ir |
| Gumbo laisai.....           | 50c. ir | Karpų naikintojas.....         | 50c. ir |

Speciališkia Tiltal Lietuviška Trejanka Arba Trejos Dėvynios 36c. Taipgi 12 Lietuvos pargabtos visokios lietuviškos gydančios folios, laisnų ir t. t., be kurių tik yra žinomos ir žmonų vartojamos.

Reikalaukite pristatymo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipiantisems per laiklms arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jūs jame rasit ypač daug gerų, nei tuojais reikalaujate gyduolių, rašydami arba žodžiai ir lietuviškai.

**VINCAS J. DAUNORA**, Aptiekos.

28 Bedford Avenue, So. Boston, Mass. Brooklyn, N. Y.



## Iš kares lauko.

### VISA BELGIJA SUARDYTA.

Daugiausia šitoj karėj nukentėjo maža ir niekam niekuo nekalt Belgija. Vokietijos barbarai nutarė prasiskinti per Belgiją sau kelią į Franciją ir pradėjo veržties ant jos žemės. Belgai griebėsi už ginklo. Visų pirmiausia atsistojo vokiečiams ant kelio nedidelis, bet tvirtas fortas apsaugotas miestelis Liege (iš-tark: Liež). Mušis ėjo kelias dienas. Belgai gynėsi didvyriškai. Jie paėmė kelis tukstancius vokiečių nelaisvėn ir kelis tukstancius jų paklojo. Tas reikė vokiečiams didžiulius nuostolius, nes per kelias dienas jie buvo sulauktyti ir tuo tarpu anglai galėjo susivienyti su francuzais, kurių armija dabar sudaryta iš 260 mylių ilgio sieną, užtvėrė vokiečiams kelią į Franciją iš Belgijos. Todėl, turbūt, vokiečiai nutarė atkeršyti belgams. Po ilgo ir kruvino mušio jie paėmė Liegę ir nuėjo staciai ant Belgijos sostinės Bruselio, pakėly viską degindami ir plėsdami. Bruselis labai gražus miestas, bet fortų apsigynimui neturi; todėl belgai nutarė čionai vokiečiams visai nesipriešinti, kad tokiu būdu išgelbėjus miestą nuo bombardavimo. Belgijos parlamentas ir visa šalies valdžia persikėlė į Antverpą, kuris yra apsaugotas dideliais fortai ir bile valanda gali but apsuptas vandeni. Ir pereitoj savaitėj vokiečiai paėmė Bruselį be jokio pasipriešinimo iš belgų pusės. Visų pirmiausia buvo užimtos viešos įstaigos: Belgijos vėliavos visur buvo nutrauktos, o jų vieton iškeltos vokiečių. Vokiečių žiaurumas ir pasityčijimas iš nekaltų belgų neturėjo rubežių. Pavyzdžiui, kaizerio ulonai priršo prie arklių vuodegų du belgų oficerius ir valkiojo juos paskui savęs Bruselio gatvėmis. Kada žmonės pradėjo vadinti vokiečius barbarais, šie išsitraukė kardus šoko su arkliais ant žmonių. Bet to da, vokiečiai vedžiojo gatvėmis meską, parėdytą belgų generolo uniformoje, sakydami, jog tai belgijos karalius. Kitoj vietoj tamsumas belgas, kuris pardavinėjo ant gatvės gėles, pasiūlė vokiečiams gėlių nusipirkti ir už tai buvo taip sudaužytas, kad gulėjo ant gatvės visas kruvinas.

Paėmė Bruselį, vokiečiai leidosi toliau. Tuo paėmė Ghentą ir Ostendą uostą. Taigi perėjo jau visą Belgiją — nuo rytų lig vakarų. Nuo Ostendo yra tik 60 mylių per Anglij sušmauga iki Anglijos kranto. Ta žinia labai nugalėdino anglus. Londono gyventojai labai bijosi, kad vokiečių orlaiviai nepradėtų mėtyt bombų. Tuo tarpu kitas vokiečių skyrius apsupo belgų tvirtovę Namurą, į pietus nuo Bruselio. Namuras buvo apsaugotas aplinkui tvirtais 9-niais fortai: čia belgams į pagelbą pribuvo jau ir francuzai. Nuo pereitos pėtnyčios vokiečiai bombardavo Namurą iš sunkių kanuolių kas dieną ir 25 d. rugpjūčio jį paėmė.

Ant Bruselio gyventojų vokiečiai uždėjo \$400,000 mokesčių, kas padaro beveik po \$240.00 ant žmogaus, o ant Liegės gyventojų — \$10,000,000. Visos šalys pradėjo protestuoti prieš tokį begėdišką nekaltų žmonių plėšimą. Belgijos žmonės labai nusiminę. Visi laukai paversti į purvą, jėgai sunaikinti, kaimai miestai sudeginti, o

čia da reikalauja tokių mokesčių, kokių jie nėkuomet negali užmokėti.

### AUSTRIJOJ KRUVINA REVOLIUCIJA.

Pereitam "EXTRA" "Keleivio" leidiny buvo jau rašyta, kad Austrijos kariūmenė prasidėjo revoliucija. Sukilę lenkai ir čekai kareiviai iššaudė savo oficerius ir vaikščiodami šūkavo: "Šalin kaizeris!" "Šalin Austrijos karalius!" "Lai gyvuoją respublika."

Velesnės telegramos praneša, kad prie sukilusių kareivių prisidėjo žmonės ir čekų sostinė Praga visą dieną buvo revoliucionierių rankose. Bet ant rytojaus atėjo ištikima valdžia austrų kariūmenė ir Pragoj prasidėjo baisi skerdynė: šaudyta ir kiekvieną čeką, kuris tik pasirodė ant Pragos gatvių. Daug esą nušauta moterų ir mažų vaikų.

Tas žvėriškas valdžios pasielgimas labai sujudino gyventojus ir dabar visur šaukiama: "Šalin karalius."

### AUSTRIJOS LAIVYNAS ŠAUDĖ Į MIGLĄ.

Londonas. — Iš Romos pranešama, jog 20 rugpjūčio naktį Austrijos laivynas ties Triestu įsivaizdino sau, kad jis mato priešą besiar-tinant. Oficeriai tuojaus pažino, kad tai francuzų laivynas. Taigi nieko nelaukiant duota įsakymas šaudyti. Ir tuoj užgriovė visos austrų kanuolės. Kanonada traukėsi 6 valandas ir tik tuomet austrai pamatė savo klaidą, kada miglos ant jurių išsisklaidė.

### SERBIJOJ KRITO 25,000 AUSTRŲ.

Stebėtis reikia, kaip serbai šluoja austrus. Pereitoj savaitėj Serbijoj vėl buvo didelis mušis. Prie Mačvos miesto 125,000 austrų atakavo tokį pat skaičių serbų. Kova ėjo per keturias dienas ir naktis. Per tą laiką serbai atėmė iš austrų 60 kanuolių, daugiausia Howitzero sistemos, kurios yra geriausios kanuolės. Po keturių dienų mušio austrai pradėjo bėgti prie tiltų ant Drinos, kur serbų artilerija labai daug jų nuskandino. Iš viso austrų nuostoliai šitame mušyje buvo 25,000 užmuštų ir sužeistų. Beto, bėgdami austrai paliko serbams 40 kanuolių, arklius, daug amunicijos, visą ligonbūtį ir virtuves.

Dabar Austrija šaukia paskutinius savo rezervistus.

### ŠAUDO DUM-DUM KULIPKOMIS.

Paryžius. — Užmuštų francuzų kareivių kunuose randama dum-dum kulipkos, kurias tarptautis suvažiavimas Haagoj yra uždraudęs vartoti. Matoma, vokiečiai nepaiso tarptautių suvažiavimų nutarimų. Francuzų valdžia tas kulipkas surinko ir atsisaukė į visas valstybes, kurios dalyvavo Haagos konferencijoj, kur tokių kulipkų vartojimas buvo užgintas.

### ITALIJA EINA KAREN.

Italija eina prieš vokiečius. Spėjama, kad pirma ji paskelbs karę Austrijai, kuri pradėjo traukti savo kareivius Italijos pasienin. Rugpjūčio 27 d. Italijoj prasidės jau mobilizacija.

### Bulgarijos sostinėj revoliucija.

Londonas, rugpjūčio 17 d. Į Nišą telegrafuojama, jog Bulgarijos sostinėje Sofijoj žmonės sukėlė revoliuciją, kariūmenė atsikako žmones šaudyti.

### Austrijos kariūmenė slenka Vislos pakraščiu.

Londonas, rugpjūčio 20 d. Iš Berlyno pranešama, kad

Austrijos kariūmenė slenka abiem Vislos pusėm ir skubinas Rusijon.

### MIRĖ ABUDU POPIEŽIAI.

Rugpjūčio 20 d. 1:20 valandą iš ryto Romoj mirė popiežius Pijus X. Truputį vėliau mirė ir jezuitų galva, kuris geriausiai buvo žinomas kaip "juodasis popiežius." Tarp Romos katalikų didelis nusiminimas.

## IS AMERIKOS.

### BAISI PERKUNIJA.

Žuvo daug žmonių; užmušta keli ir lietuviai.

Pereitoj pėtnyčioj rytiniu Amerikos pakraščiu perėjo tokia audra su perkunija, kokios žmonės da niekad nebuvo matę. Daugelyje vietų taip sutemo, kad žybius reikėjo uždegt, kuomet vėtra su lietuim ir žaibais laigė medžius ir griovė triobas. Laikraščiai praneša, kad perkunas užmušė 10 žmonių: 5 New Yorke, 4 Naujoj Anglijoj ir vieną Philadelphijoj. Bet toji skaitlinė nepilna. "Keleivui" rašo iš Wilkes-Barre, Pa., kad tenai audra sugriovė silkų fabrikėlę ir užmušė 7 žmones: 3 vyrus ir 4 merginas, tarp jų ir dvi lietuvaites: Oną Berneckaitę ir Šargaliutę. Fabrikėlėj iš viso buvo 14 merginų ir 6 vyrai, ir nė vieno neliko sveiko.

New Haven'e perkunas sudaužė katalikų bažnyčią ir užmušė du žmones. Telefonų komunikacija daugelyje miestų visiškai pertraukta. Sudegė daug triobų.

### KUNIGAI BĖGA IS MEKSIKOS.

Paėmus Meksikos revoliucionierių viršų, pasibaigė tenai "dviasiškiems tėveliams" piragai. Dabar jie bėga iš Meksikos cėlais buriomis. Rugpjūčio 22 d. pribuvo 35 kunigai į Laredo, Texas, suvienytų Valstijų miestelį, ir skundėsi, kad meksikiečiai labai prastai juos valšina: netik nepripažįsta jiems jokio autoriteto, bet staciai laiko juos ant pajukos.

Popiežiaus pasiuntinys arki-vyskupas Rojas atvažiavo Havanon, ant Kubos salos. Sakoma, kad jis atsi-vežė su savim \$40,000. Ar galima tad stebėtis, kad nauja Meksikos valdžia išvijo tokius žmonių lupikus?!

### New Yorko majoras uždraudė karės demonstracijas.

Kilus Europoj kare, New Yorke prasidėjo demonstracijos. Tukstančiai vokiečių vaikščiojo gatvėmis ir šūkavo: "Lai gyvuoją Vokietija!" Francuzai šaukė: "Lai gyvuoją Francuzija!" Bet New Yorko majoras Mitchel tokias demonstracijas uždraudė, paaiškindamas, jog Amerika yra neutralė šalis ir čia negali but demonstruojamos simpatijos nė vienai kariaujančių pusių.

Tėciaus kariaujančių tautų socialistai gavo leidimą demonstracijai prieš karę. Socialistai nešaukė, lai gyvuoją ta arba kita kariaujančioji tauta, bet visi sykiu susirinko ir kuoaštriau pasmerkė dabartines žmonių skerdynes. Bet kunigai ir toliaus sakys, kad socialistai trokšta kraujo praliejimo.

### Saulė buvo užtemus 11 minučių.

Pereitoj pėtnyčioj buvo saulės užtemimas. Amerikoje jis buvo matomas tik iš dalies ir traukėsi tik 11 mi-

nutų. Mėnulis perėjo tarp saulės ir žemės saulei tekant.

Pilnas saulės užtemimas buvo Švedijoj. Tenai buvo suvažiavę daug astronomų.

### PRAKALBOS.

L.S.S. VII. rajono rengiamas maršrutas — kalbės S. Michelsonas.

Prakalbos bus šiose vietose:

Rugsėjo 4 d. Binghamptone, N.Y., Rusniokų svetainėj, 25 Crandell st., vakare.

Rugsėjo 6 d., Scrantone, Pa., svetainėj "Stigmais" Main st., vakare.

Rugsėjo 6 d., Scrantone, Pa., Auditorium salėj, Main ave., po pietų.

Rugsėjo 6 d. Pittstone, Pa., A. Ruko salėje, 183 N. Main st., vakare.

Rugsėjo 7 d. Wilkes-Barre, Pa., J. Kuncos svetainėj, 243 Market st., po pietų.

Rugsėjo 7 d. Ashley, Pa., A. Manganiello salėj, 98 So. Main st., vakare.

Rugsėjo 8 d. Exeter Boro, Pa., M. Griškonio salėj, Wyoming ave., vakare.

Rugsėjo 9 d. Duryea, Pa., Laibinienės svetainėj, Main st., vakare.

Rugsėjo 10 d. Luzerne, Pa., F. Stesney salėj, 103 Main st., vakare.

Rugsėjo 11 d. Edwardsville, Pa., vakare ant gatvės.

Rugsėjo 12 d. Rhone-Hanover, Pa., A. Vaičiūlio svetainėj, Railroad st., vakare.

Rugsėjo 13 d. Plymouth, Pa., Augusto Stravinsko salėj, 40 Ferry st., po pietų.

Rugsėjo 13 d. Wilkes-Barre, Pa., F. Kavaliausko svetainėj, 57 Bank st., vakare.

"Keleivio" skaitytojai malonės savo miestuose ir savo pažistamiems apie tai pranešti. Dabar svarbi valanda, Europoj karė, iš Lietuvos žmonės išvaryti ir Amerikoj prasidėda sunkus laikas, taigi mes negalim sėdėt rankas sudėję. Šios prakalbos yra rengiamos, kad išaiškint žmonėms iš ko kilo šita skerdynė ir koks likimas laukia mūsų Lietuvą. Taigi kas tik gyvas, tegul ateina į šias prakalbas.

L. S. S. VII. rajono sekretorius

K. Arminas.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

"Naujienos" praneša, jog "Birutės" choro vedėjas p. Pocius steigias lietuviams muzikos mokyklą. Mokytojais bus: A. Pocius ir Aleksandravičius — piano skyriaus, Klimavičiūtė — Pocienė — dainavimo, C. Mixter — smuiko skyriaus, Aleksandravičius — vargonų.

Chicagoje steigiamą lietuvių konservatoriją.

skyriaus ir Kl. Jurgelionis — dramos skyriaus.

Perkunas trenkė į elektros stotį.

Waterville, Me. — Perkunas čia trenkė ir uždegė elektros stotį, kuri pristatydavo miesteliui šviesos pajėgą mašinoms varyt. Nuostolių padaryta \$40,000. Mieste dabar naktimis tamsu.

Telegrafistai ketina streikuoti.

Houston, Tex. — Dviejų telegrafo kompanijų, kurios veikia Pacifiko pakraštėje darbininkai pareikalavo didesnės algos. Jei reikalavimas nebus išpildytas, telegrafistai streikuos.

Pakelė 3,000 darbininkų algą.

Baltimore, Md. — Gatvekarų kompanija čionai pakelė 3,000 darbininkų algą ant \$200,000 į metus.

\$25,000 už sutaukymą streiko.

Bostono gatvekarų kompanija užmokėjo savo agentui James L. Richardsonui \$25,000 už tai, ką jis sutaukė buvusį anuomet gatvekarų darbininkų streiką.

Si skaitlinė paaiškėjo tik dabar, kai gatvekarų korporacija išdavė valdžiai savo atskaitas. Tai kiek mokama už streikų užbaigimą. Ar galima tad stebėtis, kad unijų vadovai kartais paroduoda darbininkus?!

L. S. S. 60 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 28 d., 7:30 val. vakare: 376 Broadway. Bus nominacija sąjungos viršininkų ir tarsi mės apie rengimą suvažiavimo Lietuvos šelpimui. Visi nariai būtinai turi susirinkti.

M. Plepis, sekr.

## Farmos, Farmos!

Geros ukės parsiduoda pigiai Michigano valstijoje.

Didžiausioj lietuvių kolonijoj, galima pirkti gerų farmų, gyvenamų su triobomis, sodais ir gyvuliais, taipgi turiu ir negyvenamų farmų; laukai geri, prie upelių ir ežerų, netoli nuo geležinkelio ir portavų miestų. Kaina žemės nuo \$5.00 iki \$75.00 už akrą. Galima pirkti imokant tik \$100, likusius palaukiamie daugelį metų pagal sutarties. Kas perka ukę, tam kelionės kaštus apmokam. Kas nori but turtingu ir sveiku, tegul perka farmą! Gera proga! Atvažiokit dabar, tai pamatysite kokie jėvai ir daržovės auga. Aš aprodysiu daugelį farmų iš kurių galėsite rinkties ir praleist vakacijas ant sveiko ir tyro oro. Važiuojant, pirkt tikietą į Peacock Lake Co. Mich. Atvažiavę į Peacock domokit 10c. kunduktorius ir pasakykit kad išleistų ant sekančios stoties, tai 3 mailės nuo Peacock, Little Nemistė River. Tai atvažiuosite ant mano farmos prie pat namo. Laiškus rašant padėk adresą taip: (35)

ANTANAS ZABIELA

Peacock, BOX 1 Lake Co., Mich.

## Sveikas Žmogus

yra stiprus, pilnas gyvylio ir energijos. Liguistas žmogus rūpinas, jaudinasi pavargęs, nusilpęs ir galutinai sunaikintas. — Jeigu jūs jaučiate bent vieną minėtų simptomų, tai neatidėliuokite, bet tuojaus pradėkite vartoti

## SEVERA'S BALSAM OF LIFE

(Severos Gyvasties Balsamas).

Ir grįžkite į sveikatą kelią. Kiti, kurie taip padarė, tvirtina, jog minėtoji gyduolė yra nepaprastai pulkus stiprintojas.

Jisai atitaiso viršinimą ir prašina užkietėjimą. Tati yra vyrams ir moterims abelsnas stiprintojas. Jisai sustiprina anėmiskų ypatų kraują. Atitaiso netvarkų viršinimą, dispepsiją sergančių. Jisai suteikia norą valgyti ir sutvarko viršinimą. Kaituoja 75 centus.

**Severa's Gothard Oil.** (Severos Gothardikos Aliejus). Nuo skausmų ir dieglių. Paviršiniui vartojimui. Kaituoja 25 ir 50 centus.

**Severa's Tab-Lax.** Cukrinis vidurių sulauosintojas. Vaikams ir suaugusiems. Kaituoja 10 ir 25 centus.

Reikalaukite vien Severos Preparatų. Jeigu aptiekorius negalėtų išpildyti reikalavimo, užsisakykite tiesiog nuo

**W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.**

Šios visos gyduolės ir visokios kitokios, kokios tik reikalaujamos, gaudamos šidlauskos aptiekoj. Jeigu kitur negauni nueik pas jį, jis turi.

Tai viena iš didžiausių aptiekų.

**K. ŠIDLAUSKAS**  
226 BROADWAY -- -- -- SO. BOSTON, MASS.

## Farmos, Farmos!

Nauja Lietuva parsiduoda pigiai.

Legaliai žmogūdziai. Trijų akty tragedija, paimta iš revoliucijos laikų ..... 10c

Lytiškos ligos. Labai naudinga knyga apsaugojimui nuo lytiškų ligų. Parašė D-ras F. Matulaitis .... 10c

Didžiausioj lietuvių kolonijoj, Michigano valstijoje, kur yra apsigyvenę 164 lietuviai fermerai. Dabar yra geriausia proga tenai pirkti farmas lietuviams. Apsigyvenus aplinkui lietuviams, anglai nerimauja ir todėl labai pigiai parduoda savo farmas ir galima pirkti ant lengvų ilmokėsimų. Farma galima pirkti visokio didumo ir už visokią kainą. Galima pirkti už \$5.00 iki \$30.00 už akrą. Aš esu apdėmęs ant išpardavimo daug farmų; žemė lygi ir yra viduryj ežeras, ir tik pusė mylios nuo miestelio. Žemė darlinga ir užauga visokie jėvai. Galima pirkti farmą imokant \$100, o likusius galima mokėt kas mėnesį pagal sutartį. Materijolas būdinkams pigus. Atvažiokit tuojaus apžiūrėt, nes farmos kiekvieną dieną brangsta, todėl naudokitės proga. Bankai nubankrutinus pinigai gal prapult aplinkui, gal kas nors pavogt. Turint farmą, amžinan nereikia bijotis bedarbės, ne blogų laikų. Kurie pirks žemę, tiems kelionės iškaštai apmokami. Važiujant reik pirkti tikietą į PEACOCK, MICH. 3:30 po pietų gausit treina į Saublie ir tikietas prekioja apie 15c. Kurie važiuos į Saublie, aš atvažiuosiu tų pasitik. Platusių žinių klauskit per laišką. (36)

Alkoholis ir kudiakai. Kas yra arba tikisi buti kudiakai tėvai, būtinai turėtų perskaityti šią knygutę. .... 10c

Amžinos dainos. Yra tai geriausių Jovaro dainų rinkinys. Ant gražios popieros ir graži spauda ..... 15c

Anarchizmas. Pagal Proudone mokesčio parašė d-ras Elzbacher, vertė Briedžių Karaliukas ..... 15c

Davatkų gadzinkos. Padidinta ir pagerinta 6-ta laida juokingų dainelių, pasiepančių davatkas ir kitas prietarus ..... 10c

Kaip tapti Suvienytų Valstijų piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai, su reikalingais klausimais ir atsakymais. Ji suteisys labai suprantamai ir sutrauktą tas, ko reikalauja norint gaut pilietystės popieras ..... 15c

Kodėl aš netikiu į Dievą? arba tikėjimo kritika. Parašė Iksas. Knygutė tik protinai nurodymai, paremti ant faktų. Kiekvienas geras katalikas, valnamas privalo ją perskaityti. .... 20c

Reikalaudami knygų kreipkitės šitoku adresu:

"KELEIVIS"  
28 BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

JONAS ŽEMAITIS,  
BOX 13, SAUBLE, MICH.

Gerbiamieji "Keleivie" skaitytojai! Platinkit "Keleivį" kaip darbininkų laikraštį.

arba

Kaip katalikų knnigas Hands Schmidt, papiovė merginą Oną Aumuller.

KUNIGAS HANS SCHMIDT

Knygutę sutraukti visi faktai, kurie tapo prirodyti teisme; naudinga perskaityt lygiai katalikui kaip ir socialistui. Kaina 10c.

KUNIGAS HANS SCHMIDT

Knygutę sutraukti visi faktai, kurie tapo prirodyti teisme; naudinga perskaityt lygiai katalikui kaip ir socialistui. Kaina 10c.

KUNIGAS HANS SCHMIDT

Knygutę sutraukti visi faktai, kurie tapo prirodyti teisme; naudinga perskaityt lygiai katalikui kaip ir socialistui. Kaina 10c.

KUNIGAS HANS SCH